

Edunvalvonnan merkitys Mhy Karhu ry:n jäsenille

Tuomo Raininko

OPINNÄYTETYÖ
HUHTIKUU 2022

Metsätalouden tutkinto-ohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Metsätalouden tutkinto-ohjelma

RAININKO, TUOMO:
Edunvalvonnan merkitys Mhy Karhu ry:n jäsenille

Opinnäytetyö 82 sivua, joista liitteitä 8 sivua
Huhtikuu 2022

Metsänhoitoyhdistys Karhu ry aloittaa vuoden 2022 aikana uuden strategian laadinnan. Tämän strategiatyön tueksi toteutettiin opinnäytetyö, jossa haluttiin selvittää edunvalvonnan merkitystä Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n jäsenille. Työn tavoitteena oli selvittää, onko tarvetta lisätä resursseja yleiseen metsäedunvalvontaan ja ovatko jäsenet valmiita panostamaan tähän jäsenmaksujen muodossa. Lisäksi haluttiin tietää, onko metsätalouden harjoittamisen laajuudella vaikutusta metsäedunvalvontaan kohdistuviin odotuksiin.

Tutkimuksen taustalla on metsänhoitoyhdistysten jäsenmaksu-uudistus, joka on tullut voimaan vuoden 2021 alusta. Tämä uudistus on herättänyt runsaasti arvostelua jäsenistön keskuudessa. Erityisesti erillisen edunvalvontamaksun keräämiseen on kohdistunut kritiikkiä. Toisena tekijänä on viimeaikainen runsas julkinen metsäkeskustelu voimakkaine mielipiteineen. Tähän keskusteluun ovat myös metsänomistajat osallistuneet.

Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena jäsenille, joilla oli hallussaan 5 ha tai enemmän metsää. Webropol-kyselyyn ohjaava linkki saatekirjeineen lähetettiin sähköpostin välityksellä niille Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n jäsenille, jotka olivat antaneet sähköpostiosoitteensa yhteystietoihin. Tulokset analysoitiin ja ristiintaulukoimalla selvitettiin, eroavatko mielipiteet eri tilakokoluokissa.

Tutkimuksen mukaan jäsenet painottavat edelleen perinteisiä, metsänhoitoyhdistyksen tarjoamien palveluiden tärkeyttä. Näiden lisäksi toivottiin aktiivista osallistumista yleiseen metsäkeskusteluun paikallisella ja kansallisella tasolla. Kansallisen tason tärkeimmiksi vaikuttamisen kohteiksi koettiin veropolitiikka ja kansallinen lainsäädäntö.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme of Forestry

RAININKO TUOMO:

The Importance of Lobbying for the Members of Karhu Ry, a Forest Management Association

Bachelor's thesis 82 pages, appendices 8 pages
April 2022

During 2022, a new strategy is being drafted by the forest management association Karhu Ry, and in support of that, this bachelor's thesis was prepared. In this thesis, the members of the forest management association Karhu Ry estimated the importance of lobbying for the forest owners. The goal of the thesis was to examine the need for additional general lobbying as well as to find out the members' willingness to contribute to this cause via their membership fees. Additionally, the thesis studied whether the extent of the practice of forestry had any effect on the expectations towards the lobbying.

The basis for this research is the forest management association's membership fee -renewal, which came into force in the beginning of 2021. Another reason for this study is the recent, often strongly opinionated, public discussion regarding forests.

The research was collected via a survey, which was filled out by members' who had at least 5 ha of forest. The Webropol -survey was sent out to Karhu Ry's members who had provided an email address in their contact details. The results were analyzed and cross tabulation was used to investigate whether the opinions differed between the size classes.

According to the research, the members emphasized the importance of the long-established services provided by the forest management association. Furthermore, the members hoped for a more active involvement in the public discussion of forests on both the local and the national level. On the national level, tax policy and national legislation were seen as the most important targets for lobbying.

Key words: forest management association, lobbying, membership fee, survey-based study

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TUTKIMUKSEN TAVOITE	7
	2.1 Tutkimuksen yleiset tavoitteet	7
	2.2 Aiheeseen liittyvät aiemmat tutkimukset	7
	2.3 Tutkimuksen tarve	9
	2.3.1 Tutkimukseen liittyvät erityispiirteet	10
3	METSÄNOMISTAJAORGANISAATION RAKENNE	11
	3.1 Mhy Karhu ry	11
	3.1.1 Palvelutarjonta	11
	3.2 MTK ry	12
	3.2.1 Metsänomistajat MTK:ssa	12
	3.2.2 MTK:n sääntömääräiset tehtävät	13
4	AINEISTOT JA MENETELMÄT	14
	4.1 Aineiston hankinta	14
	4.2 Menetelmät	14
	4.2.1 Keskeiset kysymykset, joihin haettiin vastausta	15
	4.2.2 Kyselyn toteutus	16
5	TUTKIMUKSEN KYSYMYKSET	18
	5.1 Taustoittavat kysymykset	18
	5.2 Metsänomistajaorganisaatioon liittyvät kysymykset	18
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET	19
	6.1 Vastaajien taustatiedot	19
	6.2 Palveluiden tarpeellisuus ja niiden käyttö	26
	6.3 Kunta- ja maakuntatason edunvalvonnan rooli	32
	6.4 Kansallisen ja kansainvälisen edunvalvonnan rooli	35
	6.5 Edunvalvonnan resurssit	40
	6.6 Edunvalvonnan rahoitus	47
	6.7 Toimintaympäristön muutos ja sen vaikutus	56
	6.8 Ympäristö ja suojelukysymykset	62
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	66
	7.1 Kyselyn tulosten vertaaminen ”Suomalainen metsänomistaja 2020 tutkimuksen tuloksiin.	66
	7.2 Muut johtopäätökset	67

7.3 Yhteenveto.....	69
8 POHDINTA	70
LÄHTEET.....	72
LIITTEET	75
Liite 1. Saatekirje	75
Liite 2. Tutkimuksen kysymykset	76

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää metsäedunvalvonnan merkitystä Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n (Mhy Karhu ry) jäsenistölle. Tavoitteena on selvittää, kuinka tärkeäksi jäsenet kokevat edunvalvontatyön osana Mhy Karhu ry:n tarjoamia palveluita ja millaisia odotuksia ja toiveita jäsenistöllä on edunvalvontatyön suhteen.

Aiheen taustalla on metsänhoitoyhdistyksissä toteutettu jäsenmaksu-uudistus, jonka myötä jäsenmaksuun on sisällytetty myös erillinen edunvalvontamaksu. Tämä osuus jäsenmaksusta jää Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusjärjestö ry:lle (MTK ry:lle), ja sillä pyritään kattamaan kansainvälisestä ja kansallisesta edunvalvonnasta aiheutuvia kustannuksia.

Metsänhoitoyhdistysten palvelutarjonnassa ovat usein esillä puukauppasuunnitelmiin, puukaupassa avustamiseen, metsänhoitotöihin ja puunkorjuuseen liittyvät tehtävät. Tutkimuksen myötä voidaan arvioida, onko tarvetta lisätä resursseja edunvalvontatyöhön ja ovatko jäsenet valmiita maksamaan edunvalvontatyöstä. Lisäksi saadaan informaatiota metsäpinta-alan vaikutuksesta jäsenten mielipiteisiin. Tutkimusta hyödyntämällä pyritään parantamaan jäsenten tyytyväisyyttä Mhy Karhu ry:n palveluihin. Tätä näkökulmaa tukee yhdistyksessä suunnitteilla oleva strategiatyöprosessi.

2 TUTKIMUKSEN TAVOITE

2.1 Tutkimuksen yleiset tavoitteet

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kokevatko Mhy Karhu ry:n jäsenet yleisen metsäedunvalvonnan tarpeellisena palveluna ja paljonko he ovat taloudellisesti valmiita panostamaan jäsenmaksuina edunvalvontatyöhön.

Tutkimuksen tietoja voidaan hyödyntää Mhy Karhu ry:n toimintasuunnitelman laatimisessa ja jäsenmaksuperusteiden määrittämisessä. Samalla saatiin hyödyllistä tietoa henkilöresurssien kohdentamisen suunnitteluun. Tutkimuksen tuloksista saadaan apua Mhy Karhu ry:n toiminnan kehittämistarpeita ja palvelumahdollisuuksia arvioitaessa.

Tutkimuksen myötä toivotaan jäsenistön aktivoituvan oman metsänhoitoyhdistyksen palveluiden käyttäjänä ja palautteen antajana. Tutkimusta hyödyntämällä voidaan parantaa jäsenyytyväisyyttä.

Tutkimus rajattiin sellaisten Mhy Karhu ry:n jäsenten keskuuteen, jotka olivat jäseninä tutkimushetkellä ja antaneet voimassa olevan sähköpostiosoitteensa jäsenrekisteriin käytettäväksi.

2.2 Aiheeseen liittyvät aiemmat tutkimukset

Metsänhoitoyhdistysten tarjoamia palveluita ja niihin liittyviä odotuksia on selvitetty useissa opinnäytetöissä. Monet näistä selvityksistä ajoittuvat aikaan, jolloin lakisääteinen metsänhoitomaksu oli poistumassa ja kyselytutkimuksin hankittiin tietoa metsänomistajien aikeista ja odotuksista jäsenyyden suhteen. Esimerkiksi Tuomo Tirkkonen on vuonna 2015 Karelia ammattikorkeakoululle esitettyssä opinnäytetyössään selvittänyt metsänomistajien palvelutarvetta tutkimuksessaan ”Metsänhoitoyhdistys Keski-Savon asiakkaiden palvelutarve ja asiakastyytyväisyys”. Tutkimuksen mukaan Mhy Pohjois-Savon asiakkaat pitivät metsäneuvontaa ja puunmyyntisuunnitelmia tärkeimpinä tarjottavina palveluina. Kehittämisen

kohteita olivat ajankohtaisten asioiden tiedottaminen, yhdistyksen yleinen näkyvyys ja tapahtumien järjestäminen. Myös yleistä aktiivisuutta metsäasioissa haluttiin lisätä. (Tirkkonen, T. 2015.)

Myös Tiia Jokinen ja Heini Sääksmäki ovat osana Tampereen ammattikorkeakoululle jättämäänsä opinnäytetyötä ”Viestintä ja myynti Pirkanmaan Metsänhoitoyhdistyksessä”, kyselytutkimuksella selvittäneet jäsenten tuolloisia edunvalvonnallisia tarpeita suhteessa muihin tarjottuihin palveluihin. Opinnäytetyö on tehty vuonna 2015. Jokisen ja Sääksmäen tutkimuksessa olivat tärkeimmäksi koetut palvelut puukaupan kilpailutus ja metsänhoitotöiden edistäminen. Sertifiointiin, lainsäädäntöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät asiat koettiin vähemmän tärkeiksi. (Jokinen, T. & Sääksmäki, H. 2015.)

Jarkko Kähkönen on Karelia ammattikorkeakoululle jättämässään opinnäytetyössä ”Metsänhoitoyhdistys Kainuun Asiakastyytyväisyys” selvittänyt vuonna 2017 myös jäsenmaksuun ja sen perusteisiin liittyviä mielipiteitä, lähinnä kiinteän ja porrastetun jäsenmaksun väliltä. Kähkönen on todennut tutkimuksessaan, että vähän alle puolet vastaajista kannatti tasasuuruista jäsenmaksua kaikille. Pinta-alan perusteella määräytyvää jäsenmaksua kannatti 51 % vastaajista. Selkeää kantaa ei siis jäsenmaksun määräytymisperusteen mukaan muodostunut. (Kähkönen, J. 2017.)

Teemu Mankisen opinnäytetyössä on selvitetty metsänhoitoyhdistyslain muutoksen vaikutuksia Metsänhoitoyhdistys Muhoksen jäsenmäärään. Samalla on tutkittu jäsenyyden hinnan kohtuullisuutta ja jäsenmaksun keräystapaa. Tutkimuksessa on selvitetty myös palveluiden merkitystä jäsenille. Mankisen tutkimuksessa jäsenmaksun tasoa pidettiin kohtuullisena ja pinta-alaperusteista porrastusta hyvänä. MTK:n jäsenyyttä pidettiin vähiten tärkeänä. Suurin osa vastanneista katsoi kuitenkin hyötävänsä metsänhoitoyhdistyksen jäsenyydestä. Opinnäytetyö on laadittu Seinäjoen ammattikorkeakoululle. (Mankinen, T. 2015.)

Annastiina Sydänmaanlakka tutki Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle tekemässään opinnäytetyössä syitä yli 50 ha metsää omistavien jättäytymistä Metsänhoitoyhdistys Etelä-Karjalan jäsenyyden ulkopuolelle. Tutkimuksessa esiin

nousseet syyt jäsenyydestä eroamiseen liittyivät jäsenmaksun suuruuteen, palveluista perittäviin maksuihin sekä yleiseen, huonoon asiakaskokemukseen. Lisäksi toivottiin jäsenmaksulle lisää vastinetta, määrittelemättä sitä tarkemmin. (Sydänmaanlakka, A. 2021.)

Anna-Rosa Asikainen selvitti pro gradu- tutkielmassaan, Itä-Suomen yliopistossa, metsälain muutosta ja metsän käsittelyn monipuolistamista Metsänhoitoyhdistys Päijät-Hämeen jäsenten ja toimihenkilöiden näkökulmista. Tutkimuksen perusteella jäsenet odottivat metsänhoitoyhdistyksen ottavan huomioon jäsenten erilaiset metsänomistamisen liittyvät tavoitteet palveluissaan. Tämän katsottiin edellyttävän uusien palveluiden tarjontaa. (Asikainen, A-R.2013)

Luonnonvarakeskus on tutkimuksessaan ”Suomalainen metsänomistaja 2020” selvittänyt Suomen metsätilojen omistajakunnan taustapiirteitä, tilojen rakennetta ja metsänomistajien tavoitteita. Metsänomistamisen tarjoamien tulojen ja turvan merkitys metsänomistajille on lisääntynyt tämän tutkimuksen mukaan. Monikäyttöisyyttä ja virkistysarvoja korostavien metsänomistajien osuus on taas pienentynyt 2000-luvulla. (Karppinen ym. 2020.)

2.3 Tutkimuksen tarve

Metsäpolitiikka on noussut kiristyvän ilmastopolitiikan mukana uudella tavalla keskusteluun. Metsillä katsotaan olevan merkittävä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä. (MMM: Metsien rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä, 2021.) Tämän myötä metsiin ja metsänomistajiin kohdistuvia odotuksia on aikaisempaa enemmän. Omaisuuden suoja, suojelua, kaavoitusta, ympäristönäkökohtia sekä taloudellisia ja sosiaalisia näkökulmia edustavia mielipiteitä ja vaatimuksia tuodaan esiin lehdistön ja muiden tiedotusvälineiden toimesta lähes päivittäin. Euroopan unionin entistä suurempi rooli ympäristö- ja ilmastopolitiikassa ja sen heijastusvaikutukset Suomalaiseen metsäsektoriin eivät ole jääneet metsänomistajilta huomaamatta. (MMM: Tiedote hiilinielutasoista, 2020.) Metsiin kohdistuva sääntely, joka voidaan velvoittavuutensa puolesta jaotella oikeudellisesti sitovaan ns. kovaan sääntelyyn (hard law) sekä oikeudellisesti sitomattomaan ns. pehmeään

sääntelyyn (soft law), ovat korostaneet kansallisen ja kansainvälisen metsäkeskustelun roolia. (Harrinkari ym. 2014, 59.) Edellä mainitun kaltainen, toimintaympäristöön kohdistuva muutospaine yhdessä metsänhoitoyhdistysten MTK ry:n jäsenyyden myötä kerätyn edunvalvontamaksun kanssa, tuovat tutkimukseen ajankohtaisuuden ja tarpeen.

2.3.1 Tutkimukseen liittyvät erityispiirteet.

Tutkimus liittyi vahvasti metsänhoitoyhdistysten ja MTK:n jäsenmaksu-uudistukseen ja keskinäisten suhteiden tiivistämiseen. Jäsenkuntaan päin uudistus näkyi yhtenäisenä jäsenmaksulaskutuksena, jossa pyrkimyksenä oli koota saman jäsenmaksulaskun alle kaikkien jäsenyydenmuotojen maksuperusteet. Kahden eri jäsenrekisteritiedoston yhteen saattaminen ei kuitenkaan ole sujunut ongelmitta erilaisista jäsenyydenperusteista johtuen. Tämä johti merkittävään määrään virheellisiä jäsenmaksulaskuja, joiden oikominen on ollut työlästä. Lisäksi niiden jäsenten, joilla oli metsätalouden lisäksi myös muuta yritystoimintaa, jäsenmaksulaskutus muuttui aikaisemman kahdessa erässä maksetun sijaan yhdessä erässä maksettavaksi. Tällöin lasku on sisältänyt metsänhoitoyhdistyksen jäsenmaksun, MTK:n edunvalvontamaksun ja esimerkiksi maataloustuottajayhdistyksen jäsenmaksun. Voi olla, että osalla tähänkin kyselyyn vastanneista ei ole ennakoon ollut kovin tarkkaa käsitystä Mhy Karhu ry:n tämän hetken jäsenmaksun suuruudesta. Jäsenmaksu-uudistukseen liittyvä viestintä on koettu laajasti epäonnistuneeksi, ja se on aiheuttanut paljon pahaa mieltä. Uudet jäsenmaksuperusteet ovat olleet käytössä vasta vuodesta 2021 alkaen. Tällä on oma vaikutuksensa tutkimuksen tuloksiin.

3 METSÄNOMISTAJAORGANISAATION RAKENNE

3.1 Mhy Karhu ry

Mhy Karhu ry toimii kahdeksan eri kunnan tai kaupungin alueella Satakunnassa. Nämä kunnat ovat Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Nakkila, Po-markku, Pori ja Siikainen. Yhdistyksen jäsenmäärä vuonna 2022 on noin 3300, ja jäsenten omistama tai hallitsema metsäpinta-ala on noin 110 000 hehtaaria. Yhdistys määrittelee perustehtäväkseen auttaa jäseniään kaikissa metsään liittyvissä kysymyksissä. Yhdistyksellä on yhteensä 7 toimipistettä. (Mhy Karhu: Esitely, 2022.) Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n ylintä päätösvaltaa käyttää Mhy Karhu ry:n valtuusto, jonka jäsenmäärä on 24 henkilöä ja se valitaan postiäänestyksellä. Valtuusto valitsee hallituksen, jossa on tällä hetkellä 5 henkilöä. Lisäksi valtuuston puheenjohtajalla on osallistumisoikeus hallituksen kokouksiin. Yhdistyksessä työskentelee 10 toimihenkilöä ja yksi vakituisessa työsuhteessa oleva metsuri. Lisäksi yhdistys työllistää sopimussuhteisia yrittäjiä. (Metsänhoitoyhdistys Karhu ry: Toimintakertomus, 2020, 9–12.)

3.1.1 Palvelutarjonta

Yhdistyksen tarjoamat palvelut on luokiteltu puukauppaan, metsänhoitoon ja metsänomistamiseen liittyviin palveluihin. (Mhy Karhu: Palvelut, 2022.) Puukaupan osalta palvelut keskittyvät puukaupan kilpailutukseen, puunmyynnin suunnitteluun ja toteutukseen, korjuupalveluun sekä puun hintatietojen keräämiseen ja välittämiseen jäsenistölle. (Mhy Karhu: Puukauppa, 2022.) Metsänhoidon palveluista tarjolla ovat metsän uudistamiseen, taimikonhoitoon, metsäluonnonhoitoon, tieasioihin ja metsänhoidon tukiin liittyvät palvelut. Metsänomistamiseen liittyviä palveluita ovat metsäsuunnitelmat ja metsäverotukseen liittyvät palvelut.

Jäsentiedottaminen tapahtuu kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden sekä sähköpostitse lähetettävän uutiskirjeen välityksellä. Jäsenlehdessä esitellään yhdistyksen toimintaa ja otetaan kantaa ajankohtaisiin aiheisiin metsänomis-

tajien näkökulmasta. Uutiskirjeet ovat sisällöltään informatiivisia, metsänomistajia koskeviin tapahtumiin liittyviä täsmäviestejä. Uutiskirjeet voi tilata yhdistyksen verkkosivujen kautta. (Mhy Karhu: Jäsenlehdet ja -tiedotteet, 2022.)

3.2 MTK ry

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK on maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien ammatti- ja etujärjestö, johon kuuluu 14 alueellista maataloustuottajaliittoa, 323 maataloustuottajain yhdistystä sekä 59 metsänhoitoyhdistystä. Alueellinen vaikuttaminen tapahtuu MTK- liittojen, MTK- yhdistysten ja Mhy -yhdistysten kautta. Lisäksi MTK ry:n jäseniä ovat Suomen Turgiseläinten Kasvattajain Liitto ry, ProAgria Keskusten Liitto, Suomen Yhteismetsät ry ja Suomen Hippos ry. (MTK: MTK, 2022.)

3.2.1 Metsänomistajat MTK:ssa

Vuonna 2019, MTK:hon kuului 59 metsänhoitoyhdistystä. Niillä oli tuolloin 201 891 jäsentä, MTK:n kokonaisjäsenmäärän ollessa n. 316 000 jäsentä. (MTK: MTK, 2020.) MTK määrittelee tavoitteekseen metsänomistamisen kannattavuuden ja metsien hyvinvoinnin. (MTK: metsäpolitiikka, 2022.) Jokainen jäsenenä oleva metsänhoitoyhdistys nimeää edustajansa MTK:n metsävaltuuskuntaan. Myös ruotsinkielisillä yhdistyksillä on edustajansa metsävaltuuskunnassa. Samoin yhteismetsien yhdistyksellä, Joulupuuseuralla ja Etämetsänomistajien liitolla. (MTK: metsävaltuuskunnan kokoonpano, 2021.) MTK:n metsävaltuuskunta nimeää 20 edustajaa MTK:n korkeimpaan päättävään elimeen, MTK:n valtuuskuntaan. (MTK: Säännöt, 2021.) Lisäksi järjestössä on erillinen metsäjohtokunta, jonka puheenjohtajana toimii MTK:n puheenjohtaja. (MTK: Metsäjohtokunta, 2022.)

Ruotsinkielisen maa- ja metsätaloustuottajajärjestöllä, SLC:llä, on ollut vuodesta 2016 alkaen vastaavanlainen järjestö rakenne. Ruotsinkieliset metsänhoitoyhdistykset ovat vähitellen liittyneet SLC:n jäseniksi. Järjestöt tekevät paljon yhteistyötä, ja SLC:n edustajilla on ollut mahdollisuus osallistua MTK:n metsäryhmän toimintaan. (SLC: Skogsvårdsföreningarna, 2022.)

3.2.2 MTK:n sääntömääräiset tehtävät

MTK:n säännöt määrittelevät selkeästi etujärjestön tehtävät. Sääntöjen mukaan järjestö edustaa jäsenistöään maatalous-, metsä- ja maaseutupoliittisissa sekä muissa yhteiskunnallisissa, taloudellisissa ja sosiaalisissa etuja koskevissa neuvotteiluissa ja ratkaisuisissa. Se pyrkii vaikuttamaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja lainsäädäntöön sekä säännösten valmisteluun. Tavoitteena on myös edistää jäsenten tuottamien palveluiden ja hyödykkeiden markkinoinnin yleisiä edellytyksiä ja parantaa jäsenten yritysten toimintaedellytyksiä. Lisäksi kansallisella tasolla pyritään lisäämään perusjäsenistön ja muiden väestöryhmien keskinäistä ymmärtämystä. Säännöissä mainitaan myös kansainvälisen yhteistyön lisääminen. (MTK: Säännöt, 2021.) EU-asioissa MTK vaikuttaa suoraan sekä yhdessä Euroopan metsänomistajajärjestön (CEPF) ja Pohjoismaisen metsänomistajajärjestön (NSF) kautta komission, neuvoston ja parlamentin päätöksentekoon. MTK:lla on jäsenyys Euroopan talous- ja sosiaalikomiteassa ja oma toimisto Brysselissä. Näiden lisäksi, MTK on jäsenenä ja mukana myös maailmanlaajuisen metsänomistajajärjestön, IFFA:n toiminnassa. (MTK: Kansainvälinen toiminta 2022)

Sääntöjen määrittelemät tehtävät ovat keskeinen osa kokonaisuutta, jonka perusteella MTK:ta kutsutaan tässä etujärjestöksi ja sen toimia ja toimenpiteitä edunvalvontatyöksi. Lisäksi kaikki muukin sellainen vaikuttaminen tai tiedon jakaminen, joka tähtää metsänomistajien aseman parantamiseen, täyttää tässä tarkoitettun edunvalvonnan määritelmän. Keskeisiä teemoja ovat esimerkiksi puumarkkinat, metsäpolitiikka, kestävä metsätalous, metsien suojeleminen ja metsien virkistyskäyttö.

4 AINEISTOT JA MENETELMÄT

4.1 Aineiston hankinta

Aineisto hankittiin internetin kautta toteutetulla kyselyllä. Kysely lähetettiin 20.1.2022 sähköpostin välityksellä niille Mhy Karhu ry:n jäsenille, jotka ovat jäsentiedoissaan ilmoittaneet yhdistykselle sähköpostiosoitteensa. Tämä menetelmä on yleisesti käytetty, ja tulokset ovat helposti saatavissa tutkimuksessa hyödynnettävään muotoon. Kyselyyn johtavan linkin mukana oli saatekirje (liite 1), jossa kerrottiin tutkimuksen tavoitteet ja hyödyntäminen Mhy Karhu ry:n strategiatyössä. Vastaanottajille lähetetty Webropol- kysely sisälsi yhteensä 23 varsinaista kysymystä sekä mahdollisuuden sanalliseen lisäkommentointiin 7:ään kysymykseen. (liite 2)

Tutkimuksen kohteena oli Mhy Karhu Ry:n jäsenistö, joka 31.12.2021 oli suuruudeltaan 3229 jäsentä ja muodosti siten tutkimuksen perusjoukon. (Metsänhoitoyhdistys Karhu ry: Toimintakertomus 2020, 3.) Näistä sähköpostiosoitteensa oli antanut 1690 jäsentä, josta valittiin 5 ha tai enemmän metsää omistavat jäsenet. Näin ollen lopulliseksi määräksi eli otokseksi muodostui 1678 jäsentä. Tutkimus kohdistettiin tähän joukkoon, koska haluttiin seuloa ns. tontinomistajat pois kyselystä ja käyttää samaa luokittelua kuin Metsänomistaja 2020 tutkimuksessa. (Karppinen ym. 2020, 20.) Tällöin kyselyn kohteena oli 52 % jäsenistöstä.

4.2 Menetelmät

Tutkimusstrategiaksi valittiin yhden tutkimusmenetelmän käyttäminen. Tutkimukseen liittyvään kyselyyn saatujen vastausten perusteella muodostui aineisto, joka analysoitiin. Aineiston analyysimenetelmä valitaan tutkimusongelman perusteella. (Jyväskylän Yliopisto, Aineiston analyysimenetelmät.) Aineiston analyysimenetelmäksi valittiin tässä tapauksessa määrällinen analyysi. Tällä voidaan selvittää ilmiöiden syy- seuraussuhteita, ilmiöiden välisiä yhteyksiä tai niiden yleisyyttä ja esiintymistä numeroiden ja tilastoiden valossa. (Jyväskylän Yliopisto,

Määrällinen analyysi.) Koska joukko, johon tutkimus kohdistuu, on verraten suuri, on numeerisen aineiston käsittely varsin looginen valinta.

Määrällisiä menetelmiä on paljon, ja niitä voidaan luokitella esim. tarkastellaanko yhtä vai useampaa muuttujaa. (Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja.) Määrällisessä tutkimuksessa lähtökohtana on asioiden mittaaminen, jota asioiden tilastollinen käsittely edellyttää. Kyselytutkimuksessa mittarit koostuvat kysymyksistä ja väittämistä. Kyselytutkimuksen kohteet, kuten mielipiteet, asenteet ja arvot, ovat usein moniulotteisia ja monimutkaisia, eikä niiden mittaus ole aivan yksinkertaista. (Vehkalahti. 2019, 17.) Tässä tutkimuksessa määrällisellä analyysillä selvitettiin yleisen metsäedunvalvonnan tärkeyttä suhteessa muihin saman organisaation tarjoamiin palveluihin, toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten vaikutusta vastaajien kokemaan palvelutarpeeseen, sekä rahasummaa, jonka he näistä palveluista olivat valmiita maksamaan. Aineiston analysoinnissa käytettiin ristiintaulukointia. Ristiintaulukoinnilla voidaan tutkia muuttujien jakautumista ja niiden välisiä riippuvuuksia. Tällöin voidaan selvittää, onko tarkastelun kohteena olevan selittävän muuttujan jakauma erilainen selittävän muuttujan eri luokissa. (Ristiintaulukointi. Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja). Lisäksi voitiin analysoida tuloksia suhteessa vastaajien hallitsemaan metsäpinta-alaan, joka toimii osaltaan jäsenmaksun perusteena.

4.2.1 Keskeiset kysymykset, joihin haettiin vastausta

Tutkimus keskittyy kolmeen keskeiseen kysymykseen. Kyselyllä halutaan selvittää, onko tarvetta lisätä panostusta yleiseen metsäedunvalvontaan, jolla tässä tapauksessa tarkoitetaan esim. kaavoitukseen, suojeluun, tiestön kuntoon ja omaisuuden suojaan liittyviä kysymyksiä kunta- ja maakuntatasolla sekä yleiseen kansalliseen ja kansainväliseen metsäpolitiikkaan vaikuttamista?

Toinen keskeinen kysymys on, ovatko Mhy Karhu ry:n jäsenet valmiita panostamaan jäsenmaksujen muodossa edunvalvontatyön rahoittamiseen ja kuinka paljon?

Lisäksi selvitetään, miten jäsenen harjoittaman metsätalouden laajuus vaikuttaa yleiseen metsäedunvalvontaan kohdistuviin odotuksiin.

4.2.2 Kyselyn toteutus

Kyselyn lähettämiseen kohderyhmälle käytettiin Mhy Karhun uutiskirjeen jakelua. Tällöin voitiin varmistaa, etteivät jäsentiedot päädy luvatta käytettäviksi ulkopuolisille tahoille. Tämä riski on olemassa, mikäli jakelun hoitaa jokin ulkopuolinen taho, jolla ei lähtökohtaisesti olisi käyttöoikeuksia jäsentietoihin. Henkilötietojen käyttö ja niiden jakaminen on tarkoin säädelty tietosuojalaissa. (Oikeusministeriö: Tietosuojalaki, 2018.) Kyselylomakkeeseen sisällytettiin sekä taustatietoihin että asiakysymyksiin liittyviä kysymyksiä. Joihinkin kysymyksiin sisällytetyillä kommentointimahdollisuuksilla haluttiin antaa vastaajille mahdollisuus purkaa kysymyksissä käsiteltäviin aiheisiin liittyviä tuntojaan. Lisäksi näistä arveltiin saatavan lisäinformaatiota kysymysten ymmärrettävyydestä. (liite 2). Lisäksi toivottiin kommentointien tuovan uusia ajatuksia Mhy Karhu ry:n strategiatyöhön.

Kyselylomakkeen kysymykset lähetettiin kommentoitaviksi kahdelle testivastajalle, joilta saatujen palautteiden pohjalta kysymysten kieliasua vielä hiottiin ja joi-tain vastausvaihtoehtoja täydennettiin. Saadun palautteen perusteella laadittiin Webropol- kyselystä testiversio, joka lähetettiin viidelle eri henkilölle kokeiltavaksi. Testaajat vastasivat kyselyyn useita eri kertoja erilaisilla vastausyhdistelmillä kyselyn toimivuuden varmistamiseksi. Toimivuuden varmistuttua tulokset nollattiin ja kyselyyn johtava linkki lähetettiin saatekirjeineen valitulle kohderyhmälle 20.1.2022 (liite 1). Vastaamisen takarajaksi asetettiin 15.2.2022. Tämän pitempää vastausaikaa ei katsottu tarkoituksenmukaiseksi. Kohderyhmälle lähetettiin muistutus kyselyyn vastaamisesta noin viikkoa ennen vastausajan päättymistä. Ennen muistutuksen lähettämistä oli kyselyyn vastannut 139 jäsentä, n. 8,3 % kyselyn vastaanottaneista. Vastausprosentti on yksi tutkimuksen luotettavuutta kuvaava ilmaisin. (Vehkalahti. 2019, 44.) Tästä syystä oli perusteltua muistuttaa vastaanottajia kyselystä. Myös kyselytutkimusten määrän kasvun on epäilty aiheuttavan vastausprosenttien pienenemistä, eräänlaisen kyselyväsymyksen myötä. (Vehkalahti. 2019, 48.) Tämä on jokaisen meistä helppo ymmär-

tää. Sähköpostiin vuosittain lähetettävien kyselytutkimusten määrä on huomattava. Lopulliseksi vastausmääräksi muodostui 259 vastausta, jolloin vastausprosentiksi muodostui 15,4 %. Näin ollen taustatietojen vertaaminen ”Suomalainen metsänomistaja 2020” -tutkimukseen on perusteltua. (Karppinen ym. 2020)

5 TUTKIMUKSEN KYSYMYKSET

5.1 Taustoittavat kysymykset

Tutkimukseen liittyneessä kyselyssä esitettiin yhteensä kuusi taustoittavaa kysymystä, jotka kuuluivat suljettuun osioon. Suljetun osion vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi. (Vehkalahti. 2019, 24.) Kysymyksissä kartoitettiin vastaajan hallinnassa olevan metsän hallintatapaa, vastaajan ikäluokkaa, hallinnassa olevan metsän pinta-alaluokkaa, vastaajan ammattiasemaa, metsänomistajuuden kestoa sekä pyydettiin luonnehtimaan hallinnassa olevan metsän merkitystä vastaajalle.

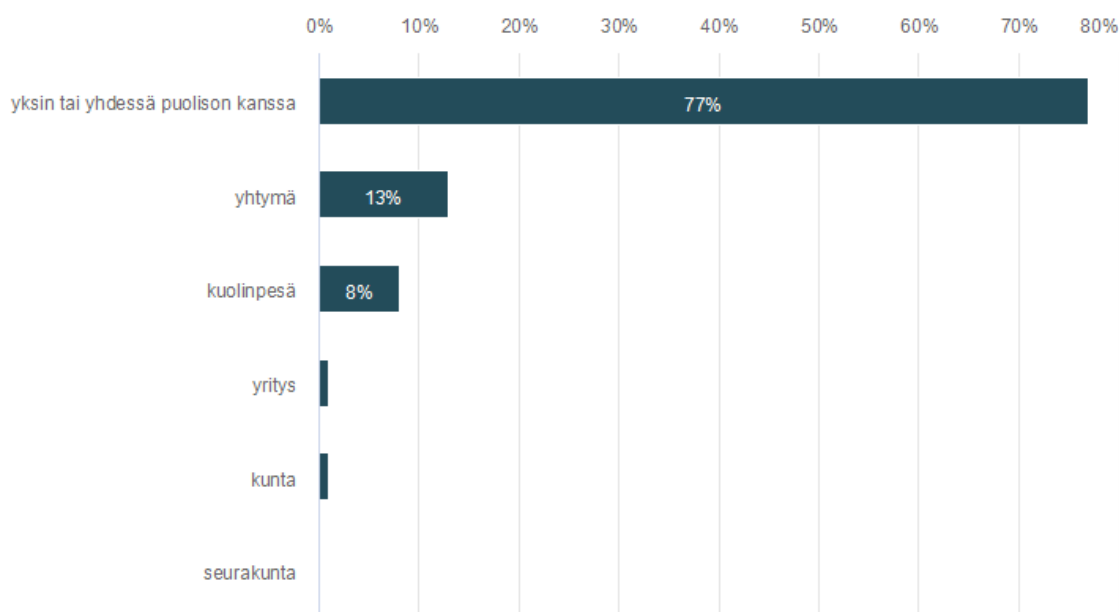
5.2 Metsänomistajaorganisaatioon liittyvät kysymykset

Metsänomistajaorganisaatiota koskevia kysymyksiä oli kaikkiaan 17 ja myös ne olivat luonteeltaan suljettuja. Näissä kysymyksissä kartoitettiin vastaajan näkemyksiä Mhy Karhu ry:n ja MTK ry:n tarjoamiin palveluihin, niiden kohdistamis- tai muutostarpeisiin, resursseihin ja hinnoitteluun. Lisäksi kysyttiin toimintaympäristön muutoksien vaikutusta palvelutarpeeseen. Osaan kysymyksistä oli mahdollisuus valita useampi kuin yksi vaihtoehto. Tämä perustui olettamukseen, että jokaisella vastaajalla saattoi olla useita, keskenään samanarvoisia näkemyksiä tai perusteita kysytyihin asioihin. Joidenkin kysymysten yhteydessä oli metsänomistajaorganisaation toimintaa ja kehitystarpeita koskevia vastauksia mahdollisuus täsmentää vapaalla kommentoinnilla. (liite2)

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

6.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn vastanneista suurin osa ilmoitti hallitsevansa tilaa yksin tai yhdessä puolisonsa kanssa. Näiden osuus oli 77 % vastaajista. Yhtymämuotoisesti ilmoitti tilaa hallinnoitavan 13 % vastaajista, kuolinpesiä edusti 8 % ja yrityksiä 1 % vastanneista. Lisäksi kaksi vastaajaa edusti kuntia, yhteensä 1 % osuudella kyselyyn vastanneista henkilöistä (kuvio 1). Vastausten lukumääräinen jakauma on nähtävissä taulukosta 1. Yhtään metsää omistavaa seurakuntaa ei vastannut kyselyyn.

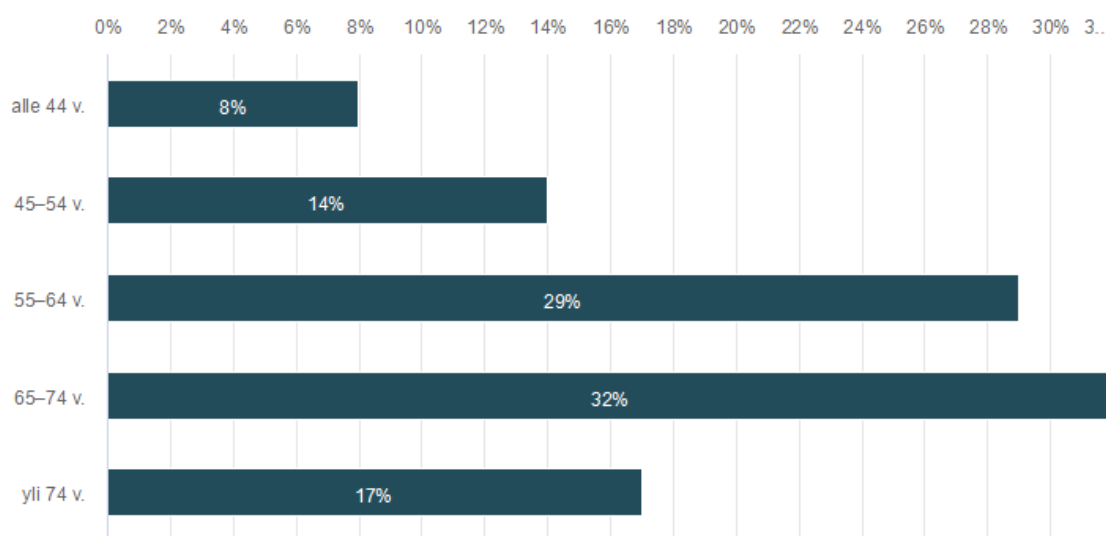

KUVIO 1. Tilan hallintatapa. n=259

TAULUKKO 1. Tilan hallintatapa

Tilan hallintatapa	n
yksin tai yhdessä puolison kanssa	199
yhtymä	33
kuolinpesä	22
yritys	3
kunta	2
seurakunta	0

Kyselyyn vastanneilta kysyttiin myös heidän ikäluokkaansa. Ikäluokittelussa oli käytössä viisi eri luokkaa, joista vastaaja valitsi itselleen sopivimman. Alle 44-vuotiaiden osuus oli 8 % vastaajista, 45–54 vuotiaisiin ilmoitti kuuluvansa 14 % vastaajista. Toiseksi suurimman ryhmän, 29 % vastaajista, muodostivat 55–64-vuotiaat ja suurimman, 32 % vastaajista, ikäluokkaan 65–74-vuotiaat. Yli 74-vuotiaiden osuus oli 17 % vastaajista (kuvio 2). Taulukosta 2 on nähtävissä myös vastaajien lukumäärät eri ikäluokissa.

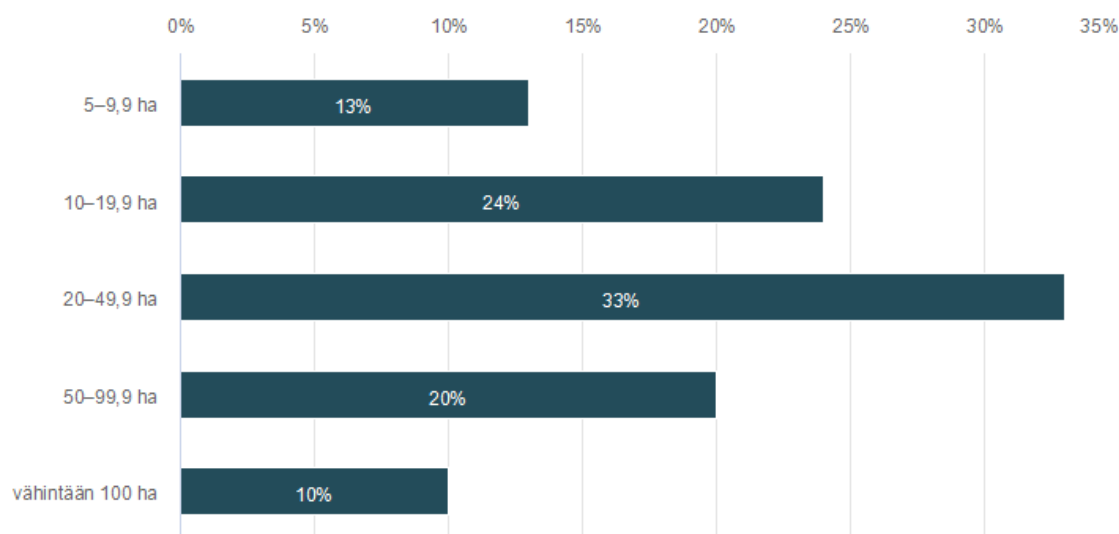
KUVIO 2. Vastaajien ikäluokka. n=259

TAULUKKO 2. Vastaajien ikäluokkien jakauma

Ikäluokka	n
alle 44 v	21
45–54 v	37
55–64 v	75
65–74 v	83
yli 74 v	43

Kyselyssä selvitettiin myös vastaajien hallinnassa olevan metsätalousmaan pinta-alaa suuruusluokittain. Pienimpään, pinta-alaltaan 5–9,9 hehtaarin luokkaan ilmoitti kuuluvansa 13 % vastaajista. Seuraavaan, 10–19,9 hehtaarin luokkaan kuului 24 % vastaajista ja 20–49,9 hehtaarin luokkaan 33 %. Enemmistö vastaajista kuului tähän luokkaan. Luokassa 50–99,9 hehtaaria oli vastaajia 20 % ja luokassa vähintään 100 hehtaaria, 10 % kaikista vastanneista. Kuviosta 3

on nähtävissä hallinnassa olevan metsätalousmaan pinta-alaluokkien jakauma ja taulukosta 3 myös luokittaiset lukumäärät.

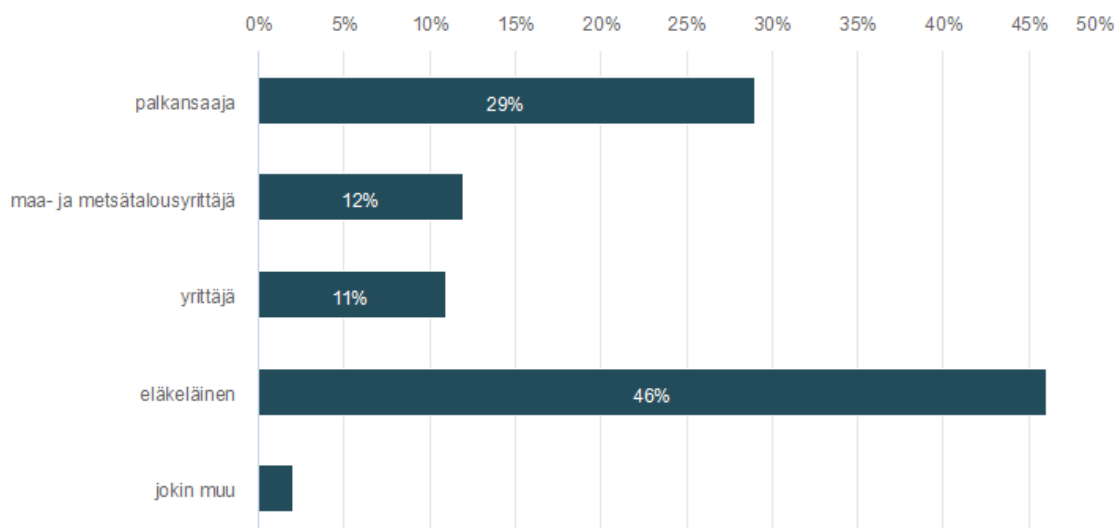

KUVIO 3. Vastaajien hallinnassa oleva metsätalousmaa luokittain. n=259

TAULUKKO 3. Vastaajien pinta-alaluokkien jakauma

Pinta-alaluokat	n
5–9,9 ha	34
10–19,9 ha	62
20–49,9 ha	85
50–99,9 ha	53
vähintään 100 ha	25

Vastaajilta kysyttiin myös heidän ammattiasemaansa. Palkansaajiksi ilmoitti itsensä 29 % vastanneista, maa- ja metsätalousyrittäjiksi 12 % ja yrittäjiksi määritteli itsensä 11 % vastanneista. Eläkeläiseksi itsensä määritelleiden osuus oli selvästi suurin. Kaikista vastanneista 46 % ilmoitti kuuluvansa tähän ryhmään. Ryhmään ”jokin muu” ilmoitti kuuluvansa 2 % vastaajista. Vastaajien prosentuaalinen jakauma on nähtävissä kuvioista 4 ja luokittaiset lukumäärät taulukosta 4.

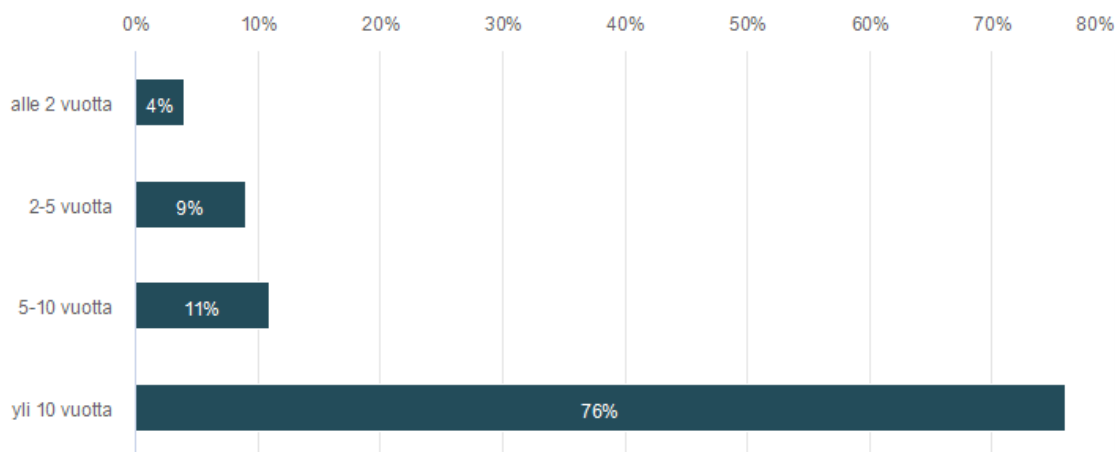
KUVIO 4. Vastaajien ammattiaseman jakauma. n=259

TAULUKKO 4. Vastaajien ammatillinen asema.

Ammatillinen asema	n
palkansaaja	75
maa- ja metsätalousyrittäjä	32
yrittäjä	28
eläkeläinen	118
jokin muu	6

Kysyttäessä ammatillista asemaa, oli yllä mainitun luokittelun lisäksi mahdollisuus luokassa ”jokin muu”, antaa sanallinen lisäselvitys, mikäli vastaaja halusi täsmentää ammatillista asemaansa. Tätä mahdollisuutta käytti hyväkseen yhteensä 5 vastaajaa. Näissä kommentteissa mainittiin esim. ylempi toimihenkilö, opiskelija, tai kahden eri vaihtoehdon yhdistelmiä.

Vastaajilta kysyttiin myös, kuinka kauan metsä oli ollut omistuksessa, tai sen tahn omistuksessa, jota vastaaja edusti. Vastausvaihtoehdot oli luokiteltu neljään eri luokkaan, omistusajan pituuden mukaan. Suurin osa vastaajista, 76 %, ilmoitti omistusajaksi yli 10 vuotta. Vastaajista 11 % ilmoitti omistusajaksi 5–10 vuotta. Lähes yhtä paljon, 9 % vastaajista, kertoi omistaneensa metsän 2–5 vuotta ja 4 % alle 2 vuotta. (kuvio 5)

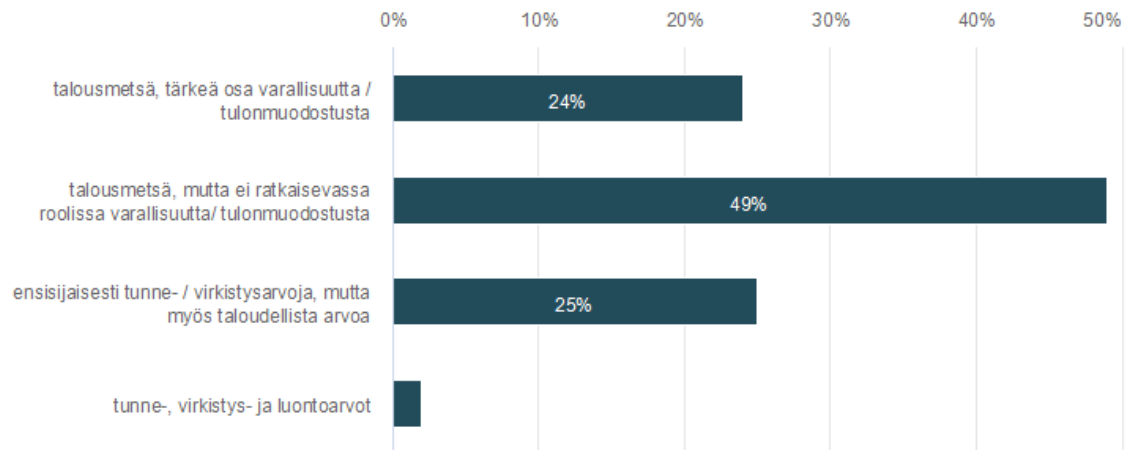
KUVIO 5. Metsän omistusajan jakauma. n=259

Taulukosta 5 on nähtävissä omistusaikaluokittaiset vastaajamäärät.

TAULUKKO 5. Vastaajien määrät omistusaikaluokittain

Aika	n
alle 2 vuotta	10
2–5 vuotta	23
5–10 vuotta	29
yli 10 vuotta	197

Viimeisenä taustoittavana kysymyksenä vastaajia pyydettiin arvioimaan suhdettaan omistamaansa metsään. Kysymyksessä oli annettu valmiiksi 4 eri vastausvaihtoehtoa. Vastaajista 24 % koki metsän olevan ensisijaisesti talousmetsää ja samalla tärkeä osa varallisuutta tai tulonmuodostusta. Suurimpana ryhmänä, 49 % vastaajista, olivat ne, joiden metsä oli myös talousmetsää mutta ei ratkaisevassa roolissa tulonmuodostuksen tai varallisuuden suhteen. Ensisijaisesti tunne-, virkistys- mutta myös taloudellisia arvoja tuottavaksi koki metsän 25 % vastaajista, joka oli täsmälleen sama määrä, kuin ne vastaajat, joille metsä edusti tärkeää osaa varallisuutta tai tulonmuodostusta. Vain 2 % vastaajista koki metsän edustavan heille lähinnä tunne-, virkistys- ja luontoarvoja. Vastaajien kokeman metsäsuhteen luokittainen jakauma on kuvattuna kuviossa 6. Taulukosta 6 on nähtävissä luokittaiset vastausmäärät numeroina.

KUVIO 6. Vastaajien kokema suhde omistamaansa/ edustamaansa metsään.
n=256

TAULUKKO 6. Luokittaiset vastausmäärät vastaajien metsäsuhteen luonnehdinnasta.

Suhde omistamaanne/edustamaanne metsään.	n
talousmetsä, tärkeä osa varallisuutta / tulonmuodostusta	63
talousmetsä, mutta ei ratkaisevassa roolissa varallisuutta/ tulonmuodostusta	125
ensisijaisesti tunne- / virkistysarvoja, mutta myös taloudellista arvoa	63
tunne-, virkistys- ja luontoarvot	5

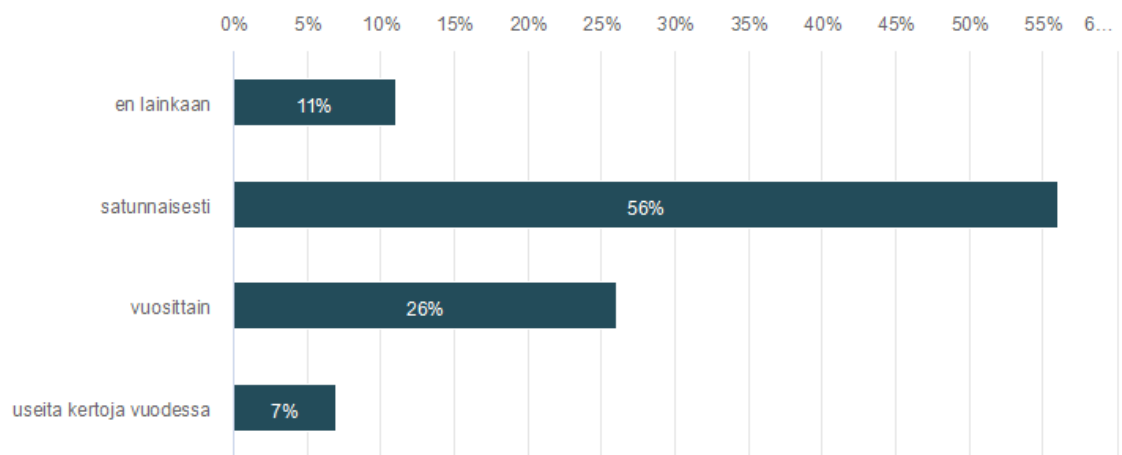
Ristiintaulukoinnilla saatiin lisätietoa vastaajien kokemasta metsäsuhteesta pinta-alaluokittain. Kuviossa 7 on kuvattu vastaajien metsäsuhteen ja pinta-alaluokkien välistä korrelaatiota. Luokan, jossa metsä oli talousmetsää ja se oli tärkeä osa varallisuutta tai tulonmuodostusta, osuus kasvoi pinta-alaluokkien mukaisesti. Luokassa, jossa metsä oli talousmetsää, mutta sen rooli vastaajan varallisuudessa tai tulonmuodostuksessa ei ollut ratkaiseva, pinta-alaluokittainen jakauma oli huomattavasti tasaisempi. Tunne- ja virkistysarvojen merkitys oli suurinta pienemmissä pinta-alaluokissa.

KUVIO 7. Vastaajien kokema metsäsuhde pinta-alaluokittain. Lukuohje: Pylväät esittävät, kuinka suuri osuus kustakin pinta-alaluokasta on valinnut tietyn vaihtoehdon. Samanväristen pilarien summa on 100 %.

6.2 Palveluiden tarpeellisuus ja niiden käyttö

Vastaajilta kysyttiin Mhy Karhu ry:n tarjoamien palveluiden käytöstä viimeisen viiden vuoden aikana. Vastaajista 11 % ei ollut käyttänyt lainkaan palveluita. Satunnaisesti palveluita ilmoitti käyttäneensä 56 % vastanneista. Vuosittain palveluita ilmoitti käyttäneensä 26 % ja useita kertoja vuodessa 7 % vastaajista. Vastausten jakauma on nähtävissä kuviossa 8. Taulukossa 7 on esitetty myös eri luokkiin saatujen vastausten lukumäärät.

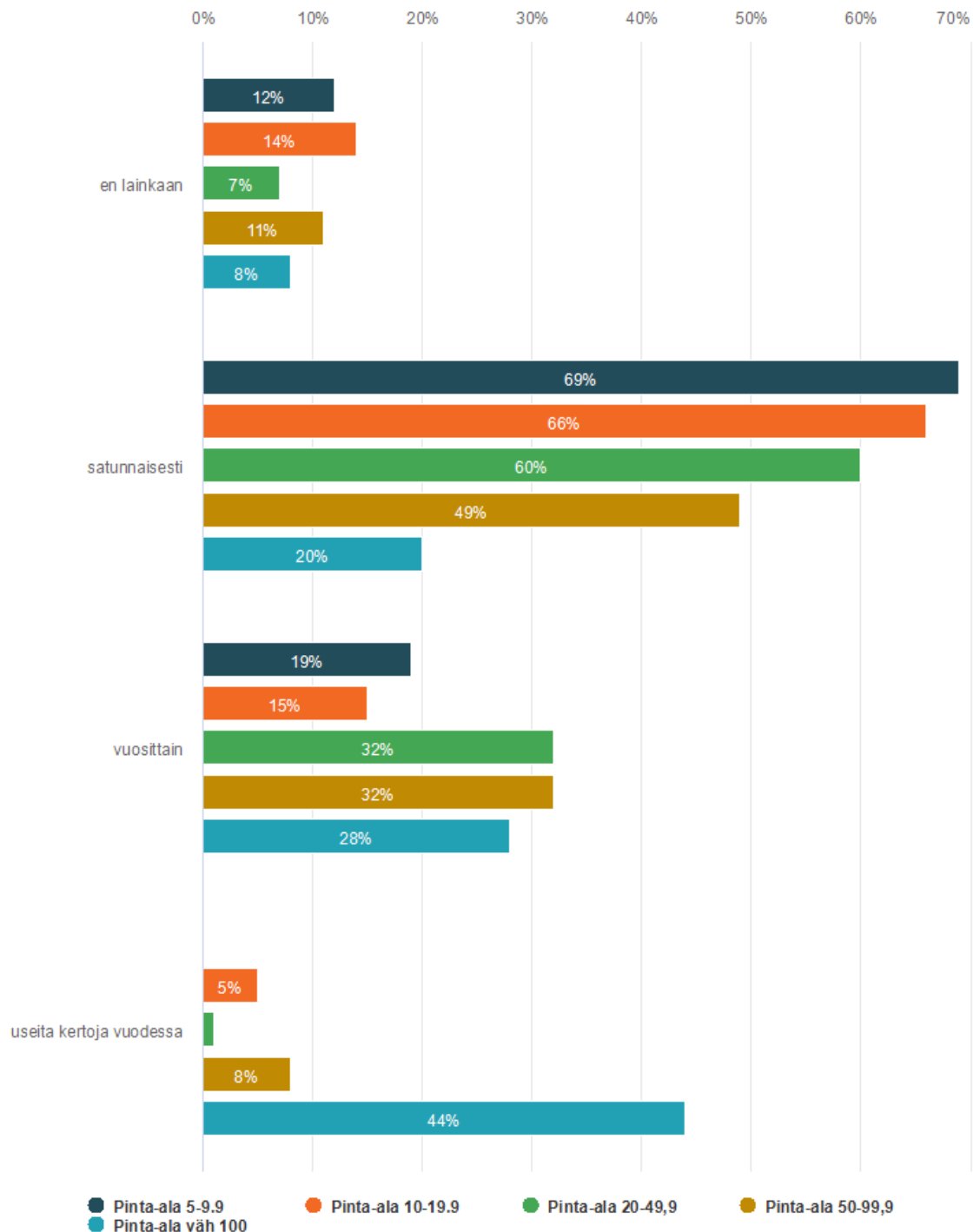
KUVIO 8. Mhy Karhu ry:n palveluiden käyttö viiden viimeisen vuoden ajalta. n=257

TAULUKKO 7 Mhy Karhu ry:n palveluiden käyttö viiden viimeisen vuoden aikana.

Luokka	n
en lainkaan	27
satunnaisesti	145
vuosittain	66
useita kertoja vuodessa	19

Palveluita ei lainkaan käyttäneitä oli vastaajien keskuudessa melko tasaisesti kaikissa kokoluokissa. Satunnaisesti oman metsänhoitoyhdistyksen palveluja käyttävien osuus vastaajista oli suurin pienimmässä kokoluokassa ja pieneni suurempiin tilaluokkiin siirryttäessä. Vuosittain palveluita käyttävien joukossa painopiste

oli suurempien tilojen kokoluokissa. Useita kertoja vuodessa palveluita käyttävät vastaajat kuuluivat pääosin suurimpaan tilakokoluokkaan (kuvio 9).

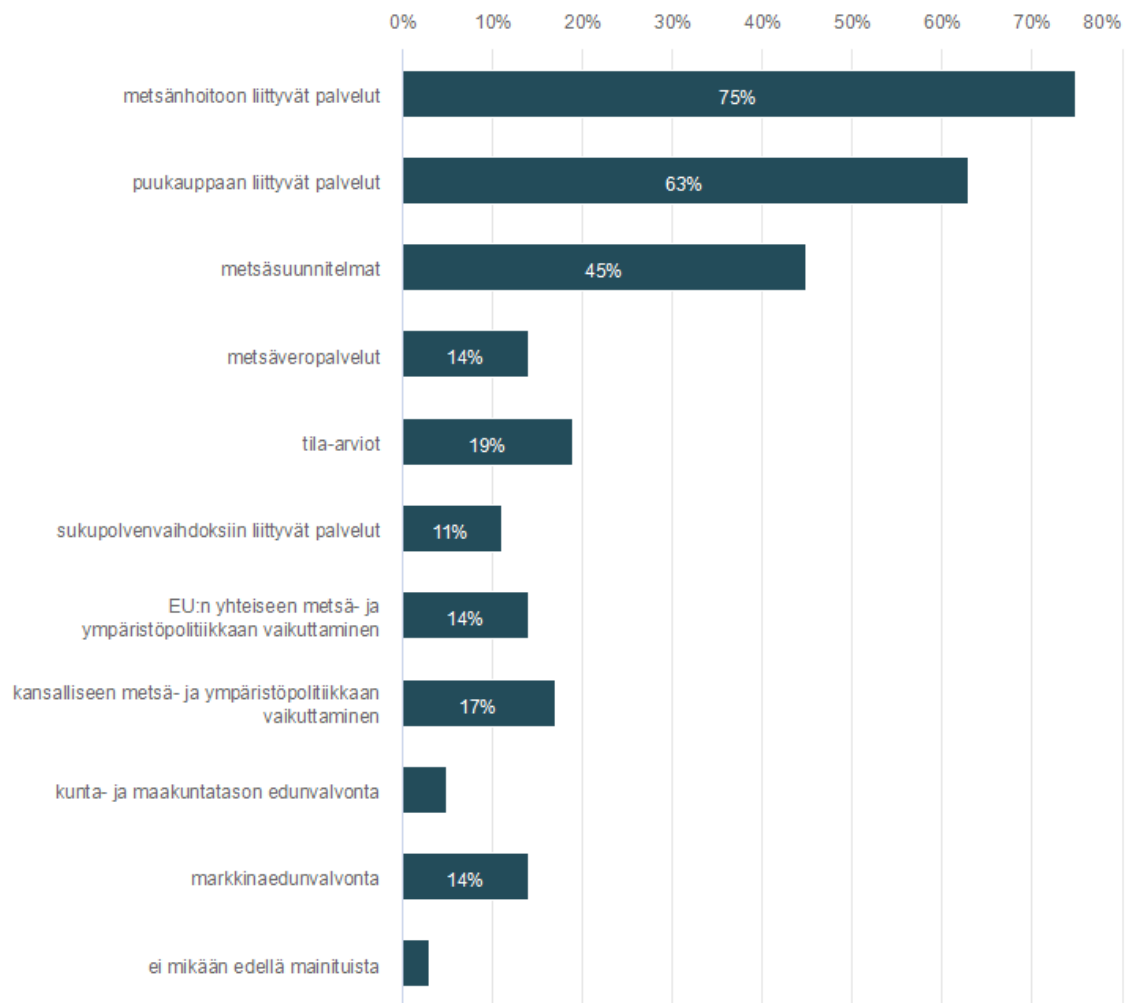
KUVIO 9. Mhy Karhu ry:n palveluiden käyttö viiden viimeisen vuoden aikana tilaluokittain. Lukuohje: Pylväät esittävät, kuinka suuri osuus kustakin pinta-alaluokasta on valinnut tietyn vaihtoehdon. Samanväristen pilarien summa on 100 %.

Palveluiden käyttöä on tarkasteltu suhteessa vastaajien ikäluokkiin taulukossa 8. Useita kertoja vuodessa käyttäneiden osuus oli suurin nuorimmassa ikäluokassa. Lähes kolmannes alle 44 vuotiaista vastaajista ilmoitti käyttäneensä palveluita vuosittain. Satunnaisesti palveluita käyttäneiden osuus korostui vanhemmissa ikäluokissa. Useimmissa ikäluokissa noin puolet vastaajista kuului satunnaisesti palveluita käyttävien ryhmään.

TAULUKKO 8. Palveluiden käyttö vastaajien ikäluokittain.

Ikä	En lainkaan		Satunnaisesti		Vuosittain		Useita kertoja vuodessa		Yht
	n	%	n	%	n	%	n	%	
alle 44 v.	2	10 %	8	38 %	7	33 %	4	19 %	100
45–54 v.	5	14 %	19	51 %	11	30 %	2	5 %	100
55–64 v.	11	15 %	43	57 %	16	21 %	5	7 %	100
65–74 v.	6	7 %	48	59 %	23	28 %	5	6 %	100
yli 74 v.	3	7 %	27	64 %	9	21 %	3	7 %	100
Yht.	27		145		66		19		257

Kyselyssä pyydettiin vastaajia nimeämään annetuista vaihtoehdoista maksimissaan neljä, Mhy Karhu ry:n tai MTK ry:n tarjoamista palveluista, jotka vastaajat kokivat itselleen tärkeimmiksi. Metsänhoitoon liittyvät palvelut oli nimetty 75 %:ssa vastauksista tärkeimpien palveluiden joukkoon. Vastaava prosenttiosuus puukauppaan liittyvissä palveluissa oli 63 %. Kolmanneksi eniten tärkeimpien joukkoon valittiin metsäsuunnitelmien laatiminen 45 %:n osuudella. Tila-arvioiden osuudeksi muodostui 19 %, metsäveropalveluiden 14 %. Sukupolvenvaihdokseen liittyvät palvelut valitsivat tärkeimpien palveluiden joukkoon 11 % vastaajista. EU:n yhteiseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttamisen merkittiin tärkeimpien palveluiden joukkoon 14 %, kansalliseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttamisen 17 %. Kunta- ja maakuntatason edunvalvonnan osuus oli 5 %. Lisäksi vastausvaihtoehdon ``ei mikään mainituista`` osuus oli 3 %. Tärkeimmiksi koettujen palveluiden jakauma on esitetty kuviossa 10 sekä numeeriset määrät taulukossa 9.

KUVIO 10. Vastaajien tärkeimmiksi kokemien palveluiden jakauma. n=729

TAULUKKO 9. Tärkeimmät palvelut

Palvelu	n
metsänhoitoon liittyvät palvelut	195
puukauppaan liittyvät palvelut	163
metsäsuunnitelmat	117
metsäveropalvelut	37
tila-arviot	48
sukupolvenvaihdoksiin liittyvät palvelut	29
EU:n yhteiseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttaminen	37
kansalliseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttaminen	44
kunta- ja maakuntatason edunvalvonta	13
markkinaedunvalvonta	37
ei mikään edellä mainituista	9

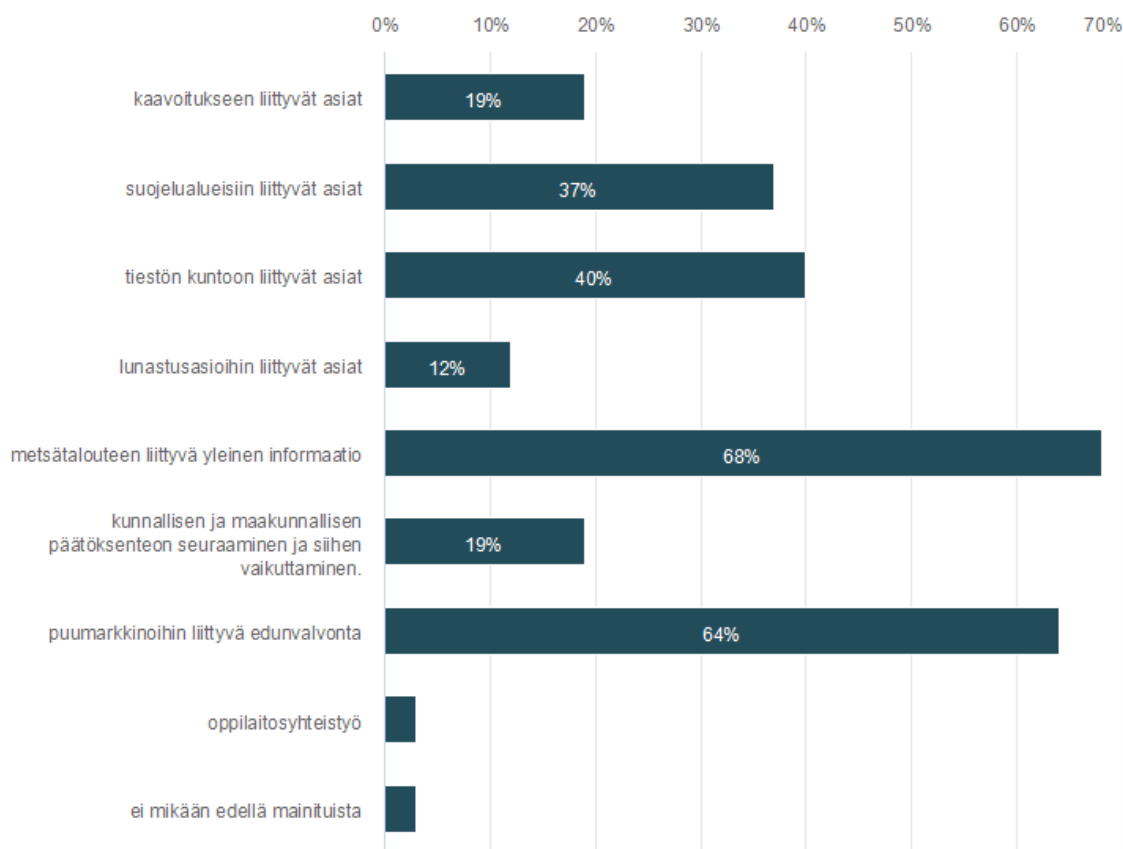
Kuviossa 11 on nähtävissä tärkeimmiksi koettujen palveluiden jakauma pinta-alaluokittain. Metsänhoitoon liittyvät palvelut koettiin kuuluvan tärkeimpiin palveluihin kaikissa tilakokoluokissa. Pienimmässä kokoluokassa sen osuus oli kaikkein suurin. Myös puukauppaan liittyvät palvelut koettiin tärkeiksi kaikissa kokoluokissa, samoin metsäsuunnitelmiin liittyvät palvelut. Kansalliseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttaminen, markkinaedunvalvonta sekä EU:n yhteiseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttaminen painottuivat suurempien tilakokoluokkien valinnoissa. Kunta- ja maakuntatason edunvalvontaa eivät tämän kyselyn vastaajat pitäneet kovinkaan tärkeänä, sitä piti merkittävänä vain 13 vastaajaa, jotka jakautuivat melko tasan eri tilakokoluokkiin.

KUVIO 11. Tärkeäksi koetut palvelut pinta-alaluokittain. Lukuohje: katso kuvio 7 tai 9.

6.3 Kunta- ja maakuntatason edunvalvonnan rooli

Kunta- ja maakuntatason edunvalvontaan liittyvien tehtävien vastausvaihtoehdot jaettiin kahdeksaan eri luokkaan. Vastaajia pyydettiin valitsemaan vaihtoehdot, jotka he kokivat itselleen tärkeimmiksi. Valintojen enimmäismääräksi oli tässä asetettu neljä valintaa. Vastaajista 68 % kohdisti valintansa metsätalouden yleisen informaation vastausvaihtoehtoon. Puumarkkinoihin liittyvän edunvalvonnan kunta- ja maakuntatasolla koki tärkeäksi 64 % ja tiestön kuntoon liittyvät asiat 40 % vastaajista. Suojelualueisiin liittyvät edunvalvonta-asiat, koki tärkeäksi 37 % vastaajista. Kunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksenteon seuraamisen ja siihen vaikuttamisen koki tärkeäksi 19 % ja kaavoitukseen liittyvät asiat 19 % vastaajista. Vastaajista 3 % piti oppilaitosyhteistyötä tärkeänä ja 3 % vastaajista ei pitänyt mitään annetuista vastausvaihtoehdoista itselleen tärkeänä. Vastausten jakauma on esitetty kuviossa 12. ja määrät taulukossa 10.

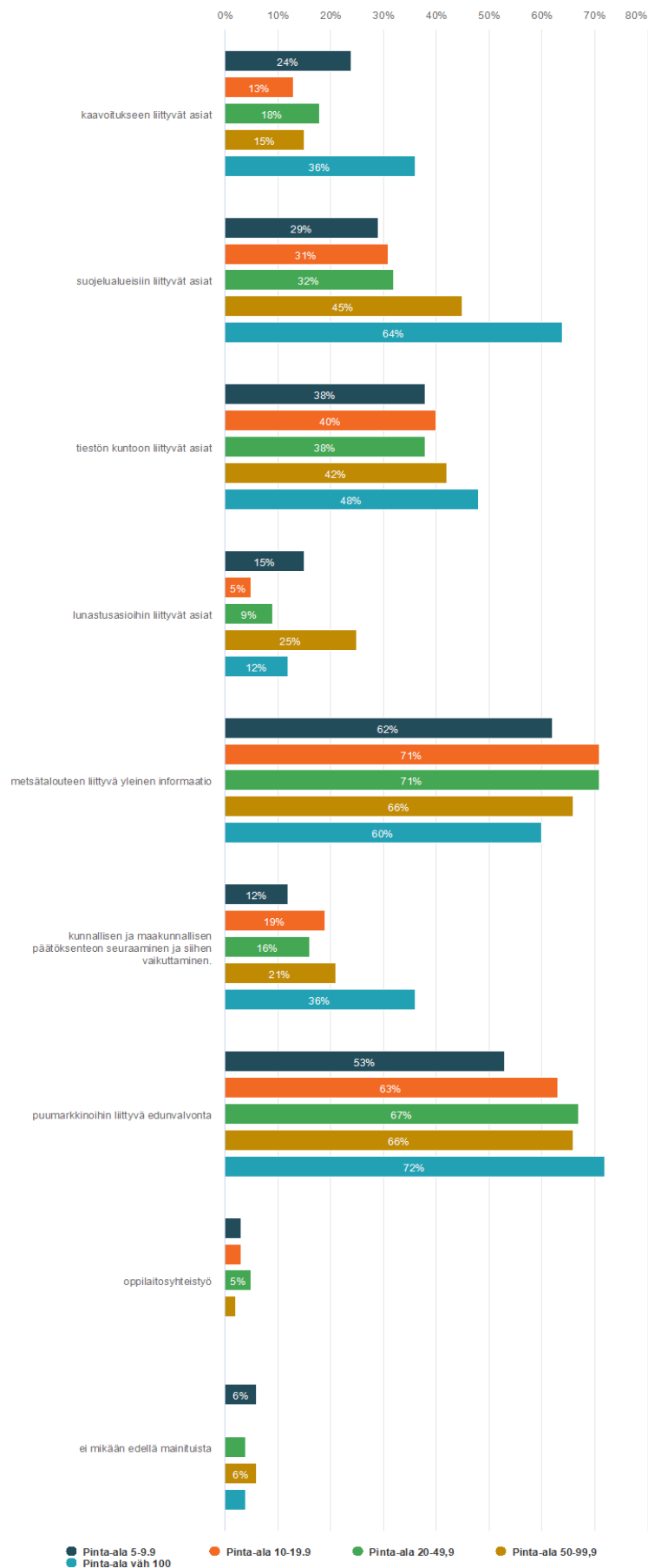

KUVIO 12. Tärkeimmät kunta- ja maakuntatason edunvalvontatehtävät. n=689

TAULUKKO 10. Kunta/maakuntatason tärkeimmät tehtävät

Kunta/maakuntatason edunvalvontatehtävä	n
kaavoitukseen liittyvät asiat	48
suojelualueisiin liittyvät asiat	96
tiestön kuntoon liittyvät asiat	104
lunastusasioihin liittyvät asiat	32
metsätalouteen liittyvä yleinen informaatio	175
kunnallisen ja maakunnallisen päätöksenteon seuraaminen ja siihen vaikuttaminen.	50
puumarkkinoihin liittyvä edunvalvonta	167
oppilaitosyhteistyö	8
ei mikään edellä mainituista	9

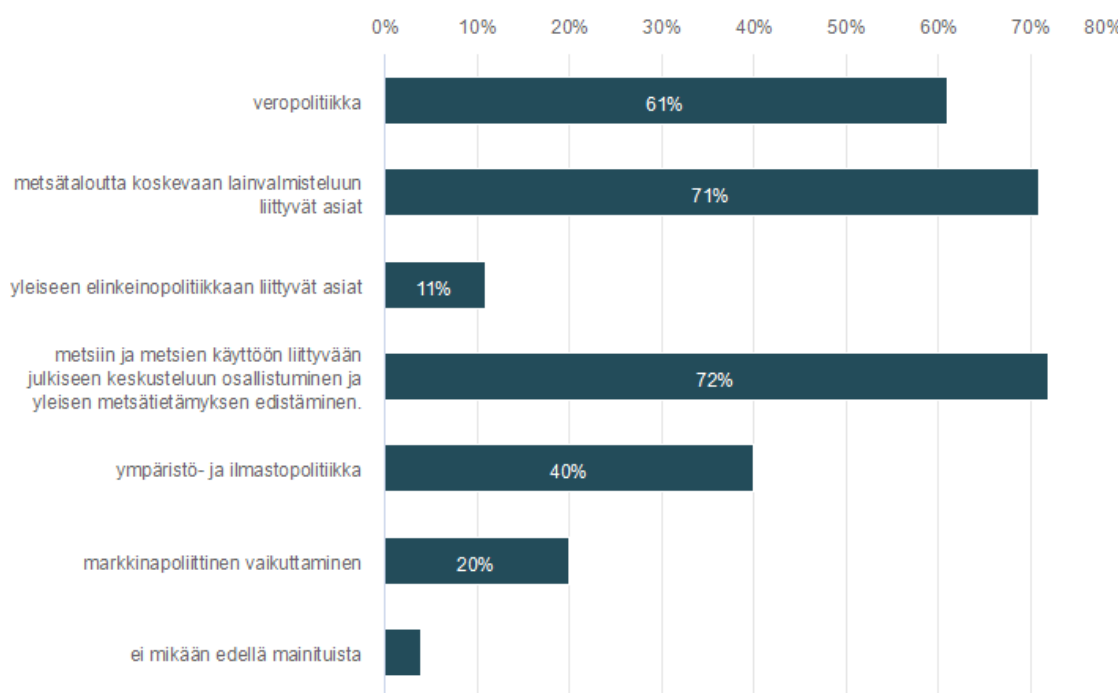
Tilakokoluokkien välillä suurimmat erot löytyivät suojelualueisiin liittyvien asioiden osalta. Tärkeänä pidettyjen vastausten osuus lisääntyi tilakokoluokkien kasvaessa (kuvio 13).

KUVIO 13. Kunta/maakuntatason edunvalvonnan tärkeys tilakokoluokittain.

6.4 Kansallisen ja kansainvälisen edunvalvonnan rooli

Kyselyssä pyydettiin vastaajia valitsemaan annetuista kuudesta vaihtoehdosta enintään neljä tärkeänä pitämäänsä kansallisen tason edunvalvonnan aihealuetta. Seitsemäs vastausvaihtoehto oli, ettei mitään annetuista vaihtoehdoista koenut tärkeäksi. Tämän vaihtoehdon valitsi yhteensä kymmenen vastaajaa, 4 %:n osuudella vastaajista. Metsiin ja metsien käyttöön liittyvään julkiseen keskusteluun osallistumisen ja yleisen metsätietämyksen edistämisen koki tärkeäksi 72 % vastaajista. Metsätaloutta koskevaan lainvalmisteluun liittyvät asiat koki tärkeiksi lähes yhtä moni, 71 % vastaajista. Kolmantena valinnoissa nousi esiin veropolitiikka 61 %:n osuudella, ja ympäristö- ja ilmastopolitiikan oli nimennyt tärkeäksi 40 % vastaajista. Kansallisella tasolla tapahtuva markkinapolitiikan aihealueen valitsi tärkeäksi 20 % vastaajista ja yleiseen elinkeinopolitiikkaan liittyvät asiat 11 % vastaajista. Tärkeiksi koettujen aihealueiden jakauma on esitetty kuviossa 14 ja valintojen lukumäärät taulukossa 11.

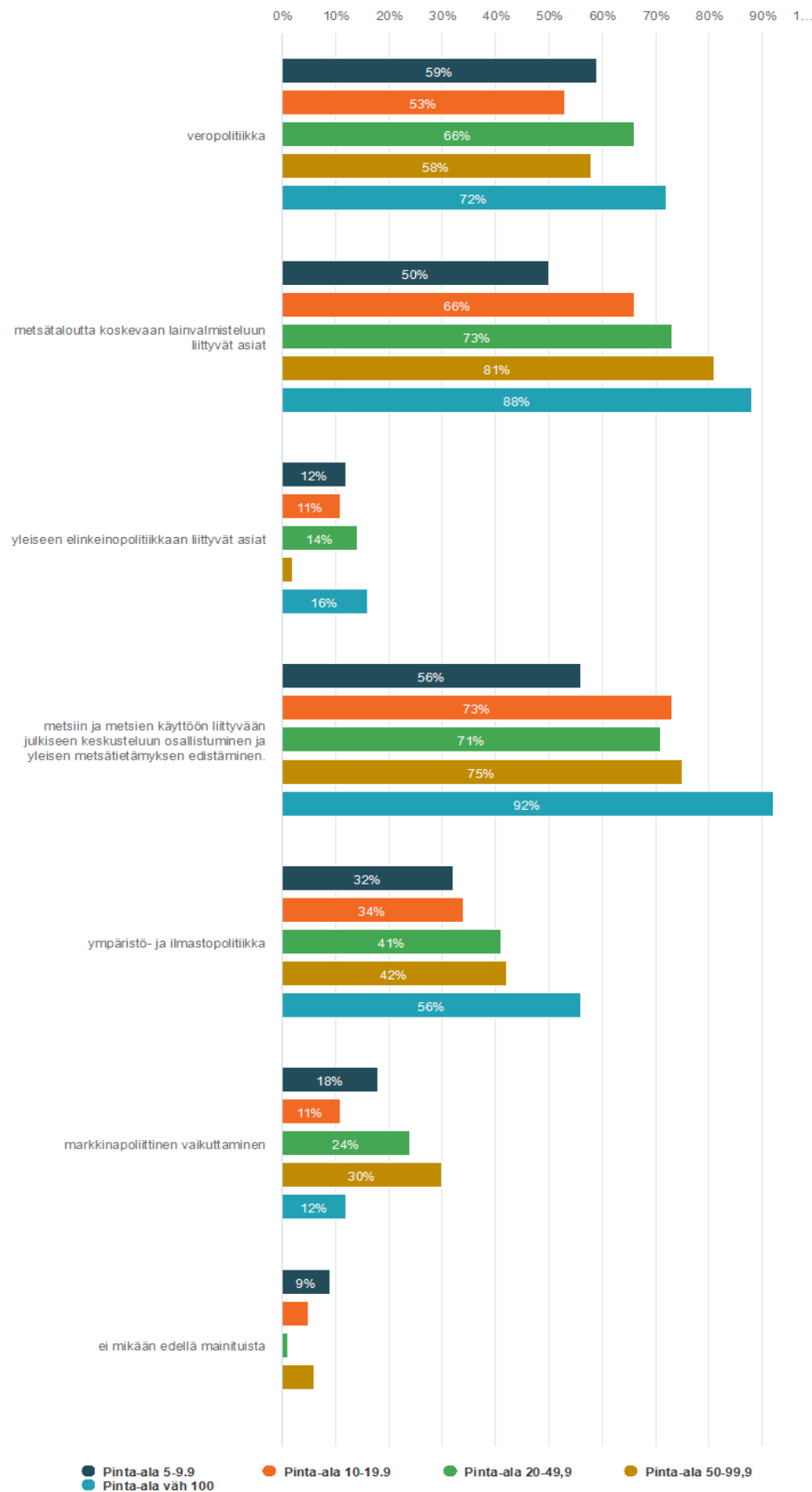

KUVIO 14. Tärkeäksi koettujen kansallisen tason edunvalvonnan aiheiden jakauma. n=723

TAULUKKO 11. Tärkeät kansallisen tason edunvalvonnan aihealueet

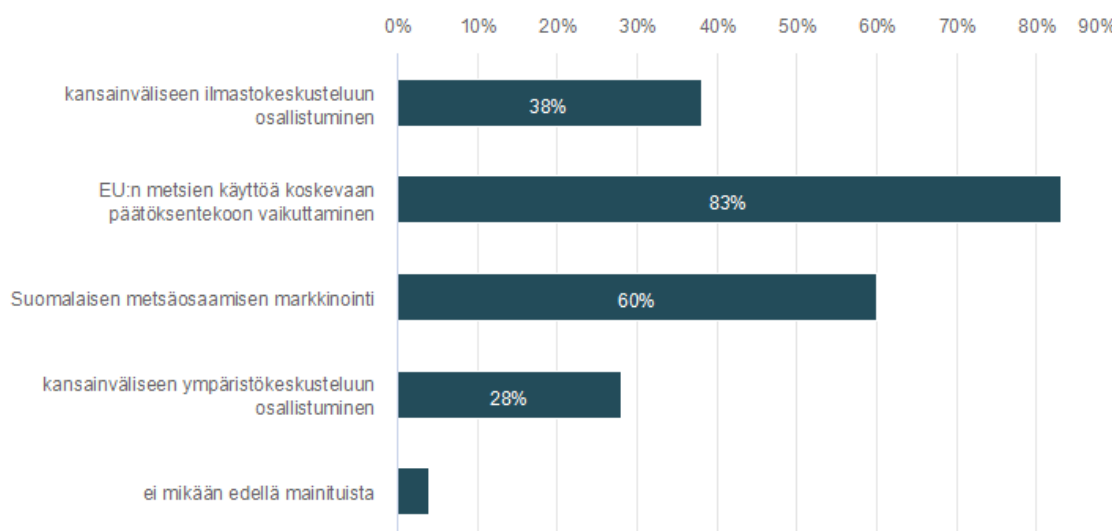
Aihealue	n
veropolitiikka	158
metsätaloutta koskevaan lainvalmisteluun liittyvät asiat	185
yleiseen elinkeinopolitiikkaan liittyvät asiat	28
metsiin ja metsien käyttöön liittyvään julkiseen keskusteluun osallistuminen ja yleisen metsätietämyksen edistäminen.	187
ympäristö- ja ilmastopolitiikka	103
markkinapoliittinen vaikuttaminen	52
ei mikään edellä mainituista	10

Kuviosta 15 on nähtävissä, että veropoliittinen vaikuttamisen tarpeellisuus koettiin melko yhteneväisesti eri tilakokoluokissa. Metsätaloutta koskevaan lainvalmisteluun osallistumisen tarpeellisuus korostui suurempiin kokoluokkiin siirryttäessä. Julkiseen metsäkeskusteluun osallistumisen tarpeellisuus korostui kaikissa tilakokoluokissa, erityisesti kuitenkin suurimman tilakokoluokan osalta. Sen sijaan yleiseen elinkeinopolitiikkaan tai markkinapoliittiseen vaikuttamiseen eivät korostuneet erityisesti missään tilakokoluokassa. Ympäristö- ja ilmastopoliittiseen vaikuttamiseen kiinnostus kasvoi vähän suurempiin tilaryhmiin siirryttäessä.

KUVIO 15. Kansallisen edunvalvonnan tärkeät aihealueet tilojen kokoluokittain.

Kansainvälisen edunvalvonnan aihealueita käsittelevässä kysymyksessä pyydettiin vastaajaa valitsemaan enintään kolme tärkeänä pitämäänsä vaihtoehtoa anetuista neljästä valmiista vaihtoehdosta. Lisäksi oli mahdollista viidentenä vaihtoehtona ilmaista, ettei mitään esitetyistä vaihtoehdoista kokenut tärkeäksi. Vastaajista 83 % piti EU:n metsien käyttöä koskevaan päätöksentekoon vaikuttamista tärkeänä. Suomalaisen metsäosaamisen markkinointia piti tärkeänä 60 % vastaajista. Kansainväliseen ilmastokeskusteluun osallistumisen valitsi 38 % vastaajista ja kansainväliseen ympäristökeskusteluun osallistumisen 28 %. Vastaajista 11 ei kokenut mitään annettua vaihtoehtoa tärkeäksi. Heidän osuutensa vastaajista oli 4 %. Valintojen jakaumat on esitetty kuviossa 16 ja lukumäärät taulukossa 12. Kuviossa 17 on esitetty valintojen jakauma tilaryhmittäin.

KUVIO 16. Tärkeänä pidetyt kv. edunvalvonnan aihealueiden jakauma. n=551

TAULUKKO 12. Tärkeäksi koetut kv. edunvalvonnan aihealueet.

Aihealue	n
kansainväliseen ilmastokeskusteluun osallistuminen	98
EU:n metsien käyttöä koskevaan päätöksentekoon vaikuttaminen	214
Suomalaisen metsäosaamisen markkinointi	155
kansainväliseen ympäristökeskusteluun osallistuminen	73
ei mikään edellä mainituista	11

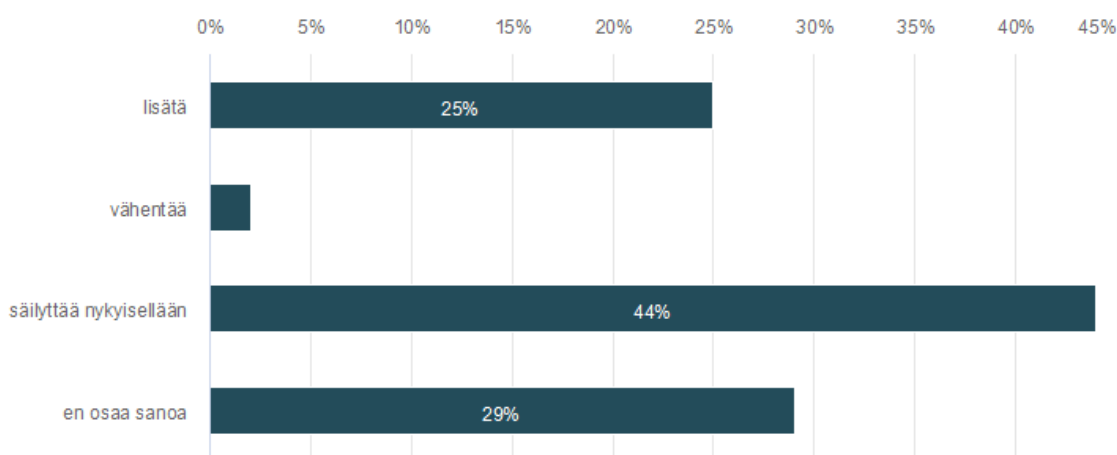

KUVIO 17. Kansainvälisen edunvalvonnan tärkeyspainopisteet tilakokoluokittain.

Kansainvälisen edunvalvonnan osalta eivät tilaryhmien mielipiteet eronneet kovinkaan paljon. Ainoastaan kansainväliseen ympäristökeskusteluun osallistumisen osalta tarpeellisuus painottui isompiin pinta-alaluokkiin.

6.5 Edunvalvonnan resurssit

Kohderyhmältä kysyttiin Mhy Karhu ry:n kautta tapahtuvan kunta- ja maakuntatason edunvalvontaan käytettävien resurssien määrästä. Vastaajille annettiin neljä vaihtoehtoa, joista heidän tuli valita yksi. Resurssien lisäämisen kannalla oli 25 % vastaajista, vähentämisen kannalla 2 % ja 44 % vastaajista halusi säilyttää resurssit nykyisellään. Kuten kuviosta 18 on nähtävissä, 29 % vastaajista ei osannut ilmaista kantaansa. Taulukossa 13 on esitetty vastausvalintojen lukumäärät vastausvaihtoehdoittain.

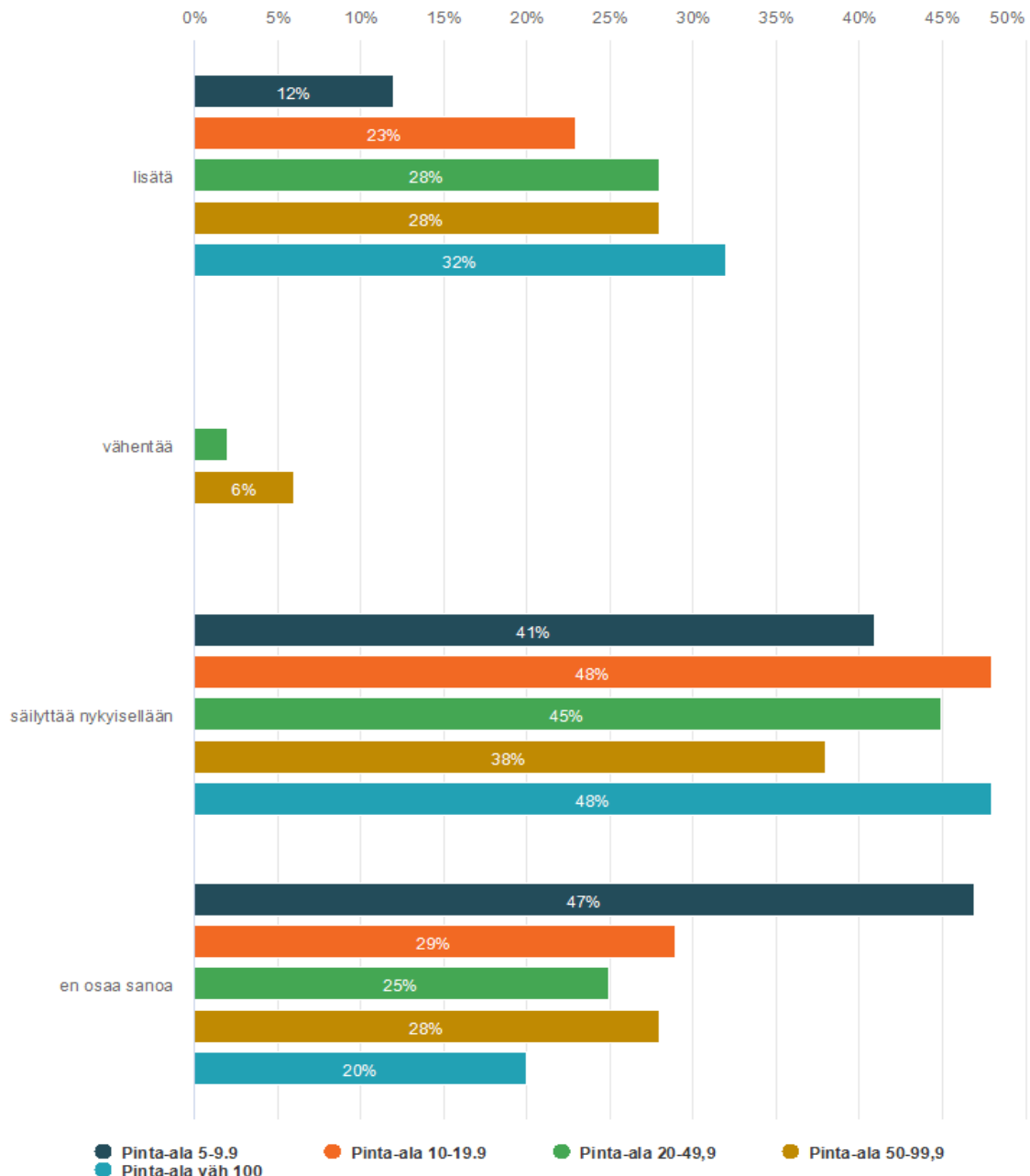

KUVIO 18. Kunta- ja maakuntatason resurssitarve. n= 259

TAULUKKO 13. Vastausmäärät vaihtoehdoittain.

Resurssitarve	n
lisätä	65
vähentää	5
säilyttää nykyisellään	114
en osaa sanoa	75

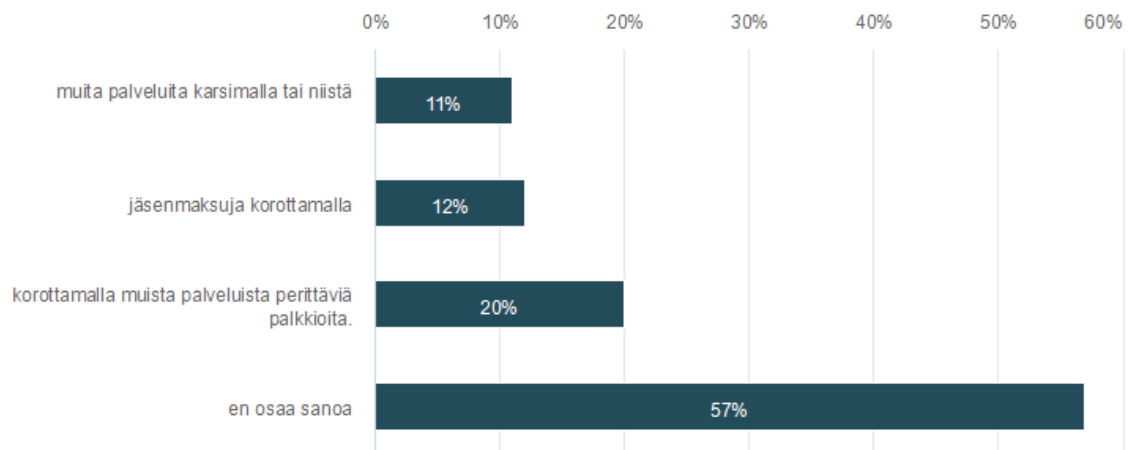
Tilakokoluokittain tarkasteltuna resurssien nykyisellään säilyttäminen koettiin tarpeelliseksi kaikissa tilakokoluokissa (kuvio 19). En osaa sanoa-vaihtoehto oli yleisin valinta pienimmässä tilakokoluokassa 47 %:n osuudellaan. Resurssien lisääminen oli suosituinta suurimmissa tilakokoluokissa, 32 % suurimman luokan vastauksista. Resurssien vähentämisen valinnoita oli kuitenkin lukumäärällisesti vähän, ainoastaan 5 vastaajaa, ja hekin jakautuneet kahteen eri tilakokoluokkaan.

KUVIO 19. Kunta- ja maakuntatason resurssitarve tilakokoluokittain.

Kunta- ja maakuntatason resursseja koskevan kysymyksen yhteydessä oli myös mahdollisuus sanallisesti kommentoida kysymyksen aihepiiriä. Vapaissa kommentteissa nousivat esiin mm. toiveet kunta- ja maakuntatason metsäkeskusteluun osallistumisesta esim. lehdistön kautta. Lisäksi toivottiin olemassa olevien resurssien käytön miettimistä ja mahdollisesti uudelleen kohdentamista. Yksittäisiä kommentteja oli myös aiheista, jotka eivät suoraan liittyneet kysytyyn aihealueeseen tai niissä todettiin, ettei vastaajalla ollut tietoa asioiden nykytilasta.

Kunta- ja maakuntatason edunvalvontaan liittyen vastaajilta kysyttiin, mikäli kunta- ja maakuntatason edunvalvontaa olisi tarpeen lisätä, kuinka tämä rahoitus tulisi ensisijaisesti järjestää? Vastausvaihtoehtoja oli neljä, joista yksi oli ”en osaa sanoa”. Tämän vaihtoehdon valitsi 57 % vastaajista. Toiseksi eniten valintoja kohdistui ehdotukseen korottaa muista palveluista perittäviä palkkioita. Tämän vaihtoehdon valitsi 20 % vastaajista. Jäsenmaksuja oli valmis korottamaan 12 % ja muista palveluista karsimaan tai niistä tinkimään 11 % vastaajista. Vastausvaihtoehtojen keskinäinen jakauma käy ilmi kuvioista 20 ja valintojen lukumäärät taulukosta 14.

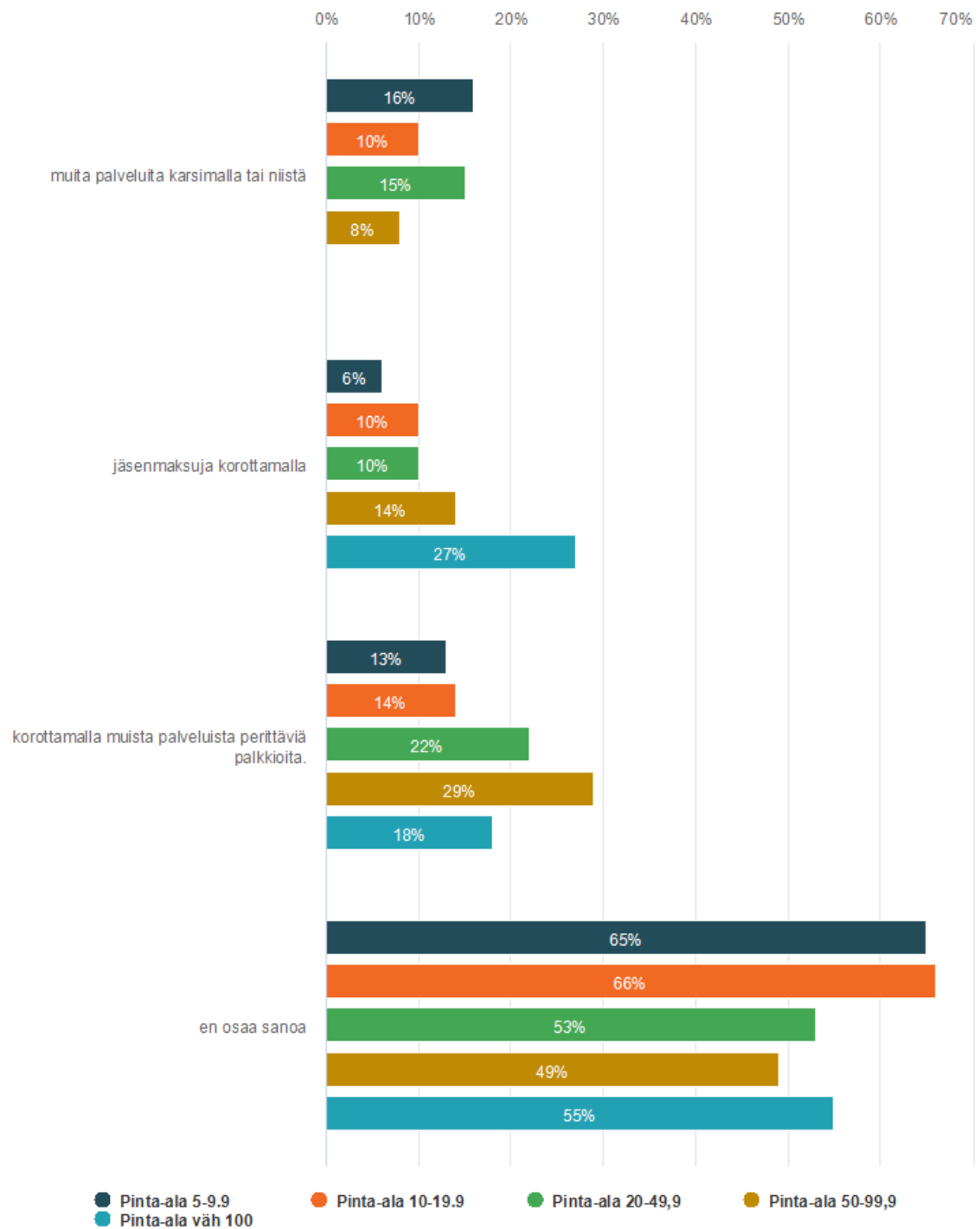

KUVIO 20. Kunta- ja maakuntatason edunvalvonnan rahoitus. n=239

TAULUKKO 14. Kunta/maakuntatason resurssien rahoituksen vastausmäärät

Rahoitustapa	n
muita palveluita karsimalla tai niistä tinkimällä	27
jäsenmaksuja korottamalla	29
korottamalla muista palveluista perittäviä palkkioita.	47
en osaa sanoa	136

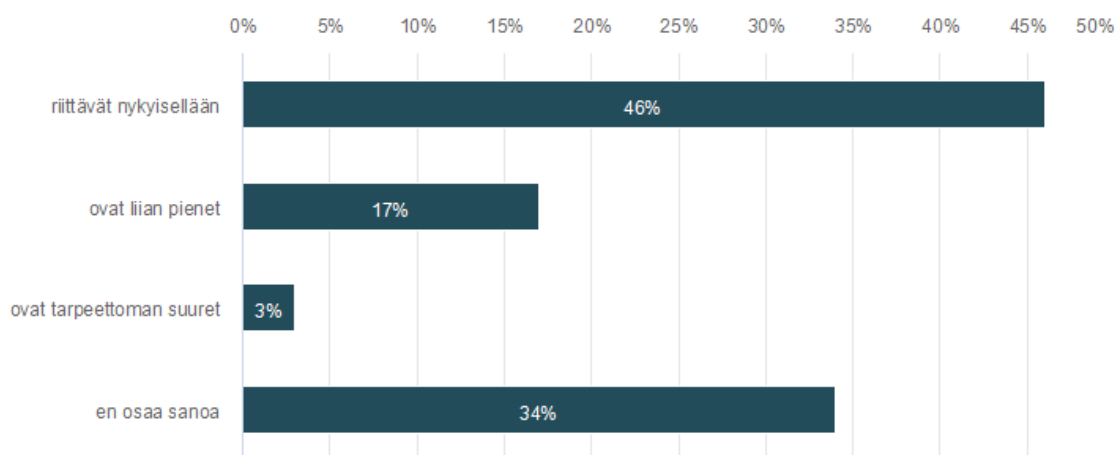
Kaikissa tilakokoluokissa selkeä enemmistö ei osannut ottaa kantaa rahoituksen järjestämiseen (kuvio 21). Tilakokoluokassa vähintään 100 hehtaaria, oli myös jonkin verran valmiutta hyväksyä jäsenmaksujen korotus.

KUVIO 21. Kunta ja maakuntatason lisäresurssien rahoitus tilaluokittain.

MTK ry. tarjoaa kansallisen ja kansainvälisen tason edunvalvontapalveluita metsänhoitoyhdistysten jäsenille. Näitä tehtäviä ovat esimerkiksi lainsäädännön valmisteluun liittyvät tehtävät ja EU:n metsäpolitiikkaan vaikuttaminen. Vastaajilta kysyttiin heidän näkemystään näihin tehtäviin liittyvien resurssien riittävydestä. Vastausvaihtoehtoja oli neljä. Vastaajista 46 % koki nykyiset resurssit riittäviksi

ja 17 % koki niiden olevan liian pienet. Tarpeettoman suurina niitä piti 3 % vastaajista ja 34 % ei osannut määritellä kantaansa (kuvio 22). Tarpeettoman suurina resursseja pitäneiden vastaajien lukumäärä oli 7, kuten taulukosta 15 on havaittavissa.

KUVIO 22. Kansallisen ja kansainvälisen edunvalvonnan resurssit. n=259

TAULUKKO 15. Kansallisen ja kv. edunvalvonnan resurssien vastausmäärät

Resurssien määrä	n
riittävät nykyisellään	120
ovat liian pienet	45
ovat tarpeettoman suuret	7
en osaa sanoa	87

Kansainvälisen ja kansallisten resurssien yhteydessä oli vastaajilla mahdollisuus myös sanallisesti kommentoida kysymyksen aihealuetta. Kommenteissa nousi esiin lehdistön, muiden tiedotusvälineiden ja sosiaalisen median kautta vaikuttamiseen kohdistuvat odotukset. Näihin kaivattiin panostuksia. Toisaalta monissa kommenteissa arveltiin nykyisten resurssien riittävän. Odotuksia resurssien tehokkaaseen käyttöön tuotiin kuitenkin laajasti esiin. Kuviossa 23 on eritelty mielipiteet tilaryhmittäin.

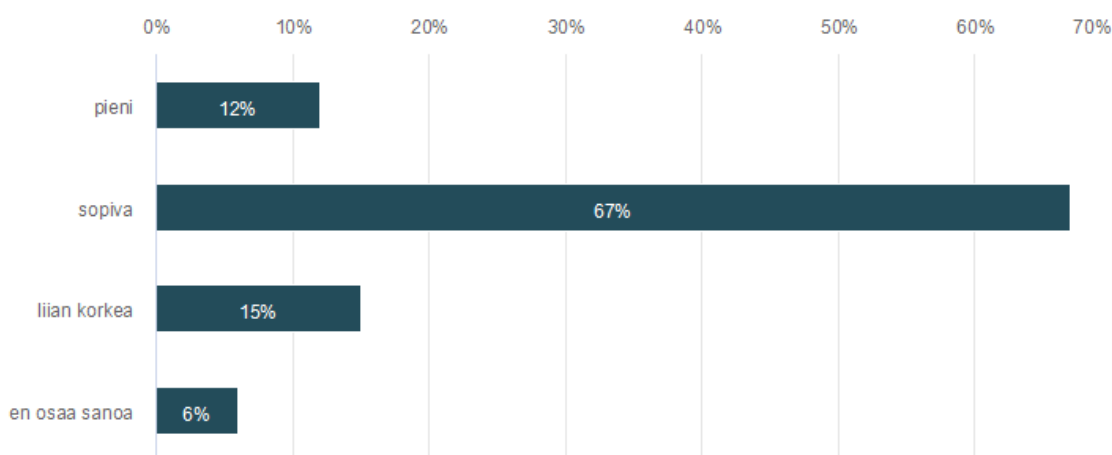

KUVIO 23. Vastaajien mielipiteet kansainvälisen ja kansallisen edunvalvonnan resursseista tilaryhmittäin.

Pienimmän pinta-alan ryhmässä puolet vastaajista ei osannut ilmoittaa kantaansa. Muiden tilakokoluokkien ryhmässä osuus oli noin kolmannes. Sopivana resursseja pidettiin melko tasaisesti kaikissa kokoluokissa. Kahdessa suurimmassa luokassa oli eniten heitä, joiden mielestä nykytasolla resurssit olivat riittäviä.

6.6 Edunvalvonnan rahoitus

Mhy Karhu ry:n jäsenmaksun yhteydessä kerätään metsänomistajilta erillinen MTK:n edunvalvontamaksu. Vuonna 2021 tämä maksu sisälsi 12 euron suuruisen perusosan ja 6 euron suuruisen metsäosan, yhteensä 18 euroa/ vuosi. (Mhy Karhu: Toimintakertomus, 2021,3.) Tällä maksulla osaltaan katetaan mm. kansallisesta ja kansainvälisestä metsäedunvalvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Vastaajilta kysyttiin heidän mielipidettään tämän jäsenkohtaisen edunvalvontamaksun nykytasosta. Kuviossa 24 on esitetty edunvalvontamaksun tasoa koskeva mielipiteiden jakautuminen ja vastausten luokittaiset lukumäärät taulukossa 16. Vastaajista 67 % vastaajista koki nykytason olevan sopiva. Liian pieneksi maksun koki 12 % ja liian korkeaksi 15 % vastaajista. Ainoastaan 6 % vastaajista ei osannut sanoa mielipidettään.

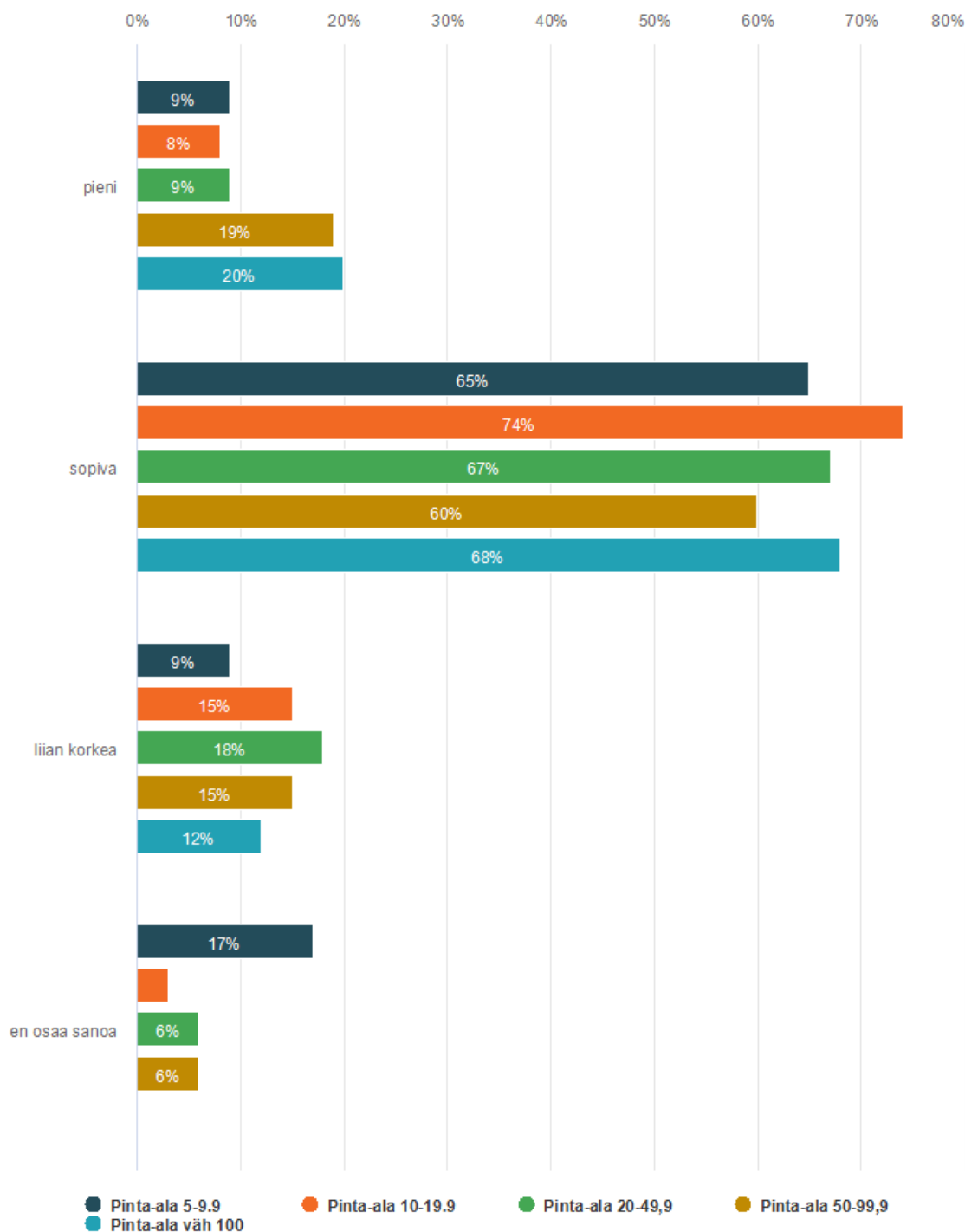
KUVIO 24. Edunvalvontamaksun nykytaso vastaajien mielestä. n=259

TAULUKKO 16. Edunvalvontamaksun nykytasoa koskevat vastausmäärät

Taso	n
pieni	31
sopiva	174
liian korkea	38
en osaa sanoa	16

Tilojen metsäpinta-alaluokkien mukainen mielipiteiden jakauma on nähtävissä kuviossa 25. Edunvalvontamaksua pienenä pitäneet vastaajat löytyvät lähinnä

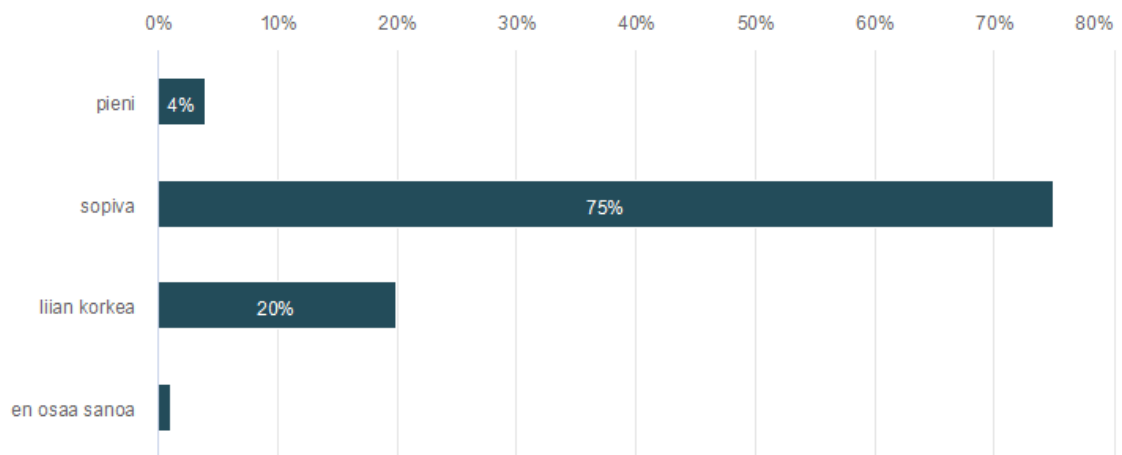
kahdesta suurimmasta tilakokoluokasta. Sopivana tasoa pidettiin melko tasaisesti kaikissa luokissa. Pienimmässä kokoluokassa mielipiteen muodostaminen oli vastaajille vaikeinta.

KUVIO 25. Mielipiteet MTK:n edunvalvontamaksun tasosta tilaluokittain

Mhy Karhu ry:n vuotuiset jäsenmaksut on porrastettu tilakokoluokittain. Pinta-alaltaan 0–9,99 ha olevat tilat maksoivat vuonna 2021 yhdistykselle 35 euroa,

10–19,99 ha maksoivat 70 euroa, 20–49,99 ha maksoivat 90 euroa ja 50–99,99 ha maksoivat 110 euroa. Tätä suurempien tilojen vuotuinen jäsenmaksu oli 125 euroa. Vastaajilta kysyttiin heidän mielipidettään toteutuneeseen jäsenmaksutason. Kuviosta 26 on nähtävissä mielipiteiden jakauma tilaluokittain ja taulukosta 17 vastausmäärät vaihtoehdoittain. Suurin osa, 75 % vastaajista piti nykyistä jäsenmaksutasoa sopivana, 4 % pienenä, 20 % liian korkeana ja 1 % ei osannut sanoa mielipidettään.

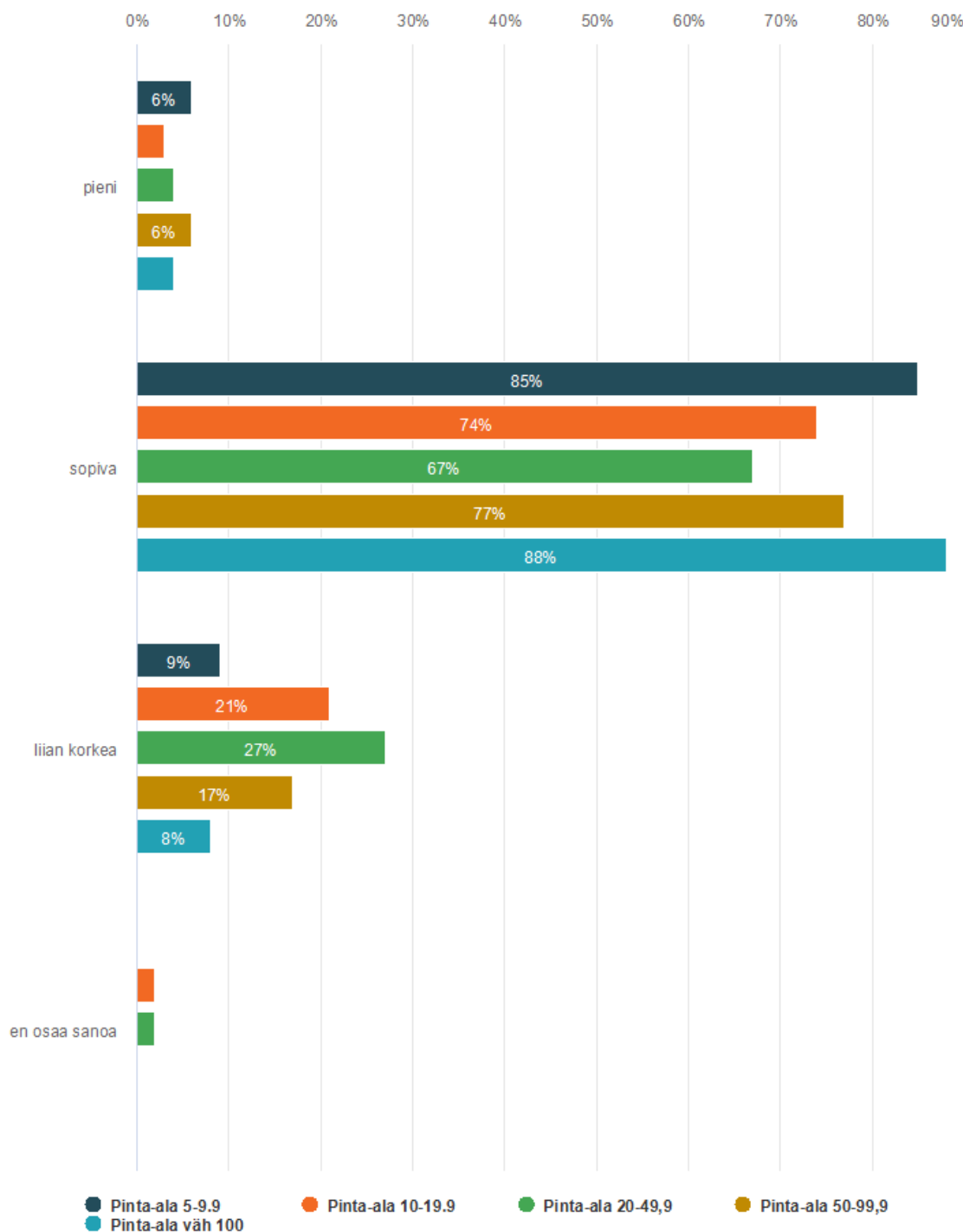
KUVIO 26. Mhy Karhu ry:n jäsenmaksun taso. n=259

TAULUKKO 17. Vastausmäärät jäsenmaksujen taso

Taso	n
pieni	11
sopiva	195
liian korkea	50
en osaa sanoa	3

Tilakoryhmittäin tarkasteltuna mielipiteet olivat varsin samanlaisia pienimmässä ja suurimmassa tilakokoluokassa. Eniten liian korkeana jäsenmaksua pitäneitä ja vähiten sopivana pitäviä löytyi keskimmaisesta tilakokoluokasta (kuvio 27). Vastaajille, joiden mielestä jäsenmaksu oli pieni, avautui mahdollisuus kertoa, minkä verran jäsenmaksua olisi mahdollisuus korottaa. Kymmenen vastaajaa käytti tätä mahdollisuutta ja numeerisen määrän antaneiden mielipiteet vaih-

telivat 10–30 %:n välillä. On syytä kuitenkin huomioida, että näitä korotusehdotuksen tehneitä oli lukumäärällisesti vastaajien kokonaismäärään suhteutettuna vähän.

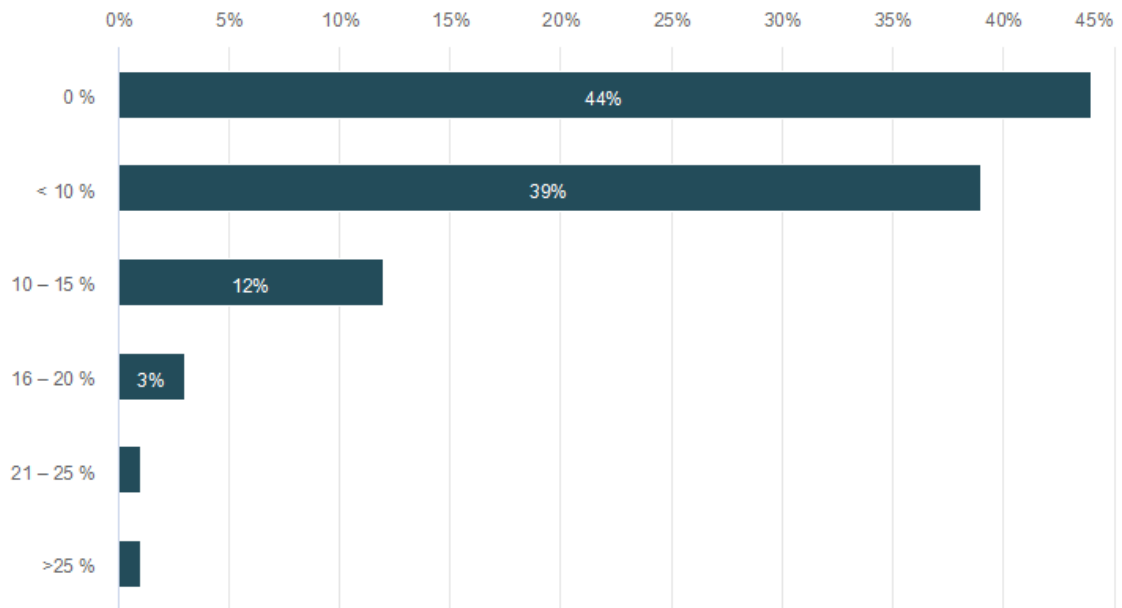
KUVIO 27. Mielipiteet Mhy Karhu ry:n jäsenmaksutasosta tilaluokittain.

Nykyistä jäsenmaksutasoa on tarkasteltu taulukossa 18 suhteessa palveluiden käyttöön. Enemmistö oli tyytyväinen jäsenmaksun nykytasoon kaikissa palveluiden käyttöluokissa. Eniten kritiikkiä esittivät satunnaisesti palveluja käyttävät vastaajat.

TAULUKKO 18. Jäsenmaksun taso palveluiden käyttöluokittain.

Jäsenmaksu	En lainkaan		Satunnaisesti		Vuosittain		Useita kertoja vuodessa		Yht.
	n	%	n	%	n	%	n	%	
pieni	2	7 %	5	3 %	4	6 %	0	0 %	11
sopiva	20	74 %	104	72 %	53	80 %	17	90 %	194
liian korkea	5	19 %	33	23 %	9	14 %	2	11 %	49
en osaa sanoa	0	0 %	3	2 %	0	0 %	0	0 %	3
Yhteensä	27		145		66		19		257

Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa kysymykseen, kuinka suuren jäsenmaksukorotuksen he olisivat valmiita hyväksymään, mikäli korotus käytettäisiin kuntat tai maakuntatason edunvalvonnan lisäämiseen. Vastausvaihtoehdoiksi annettiin 0 %, <10 %, 10–15 %, 16–20 %, 21–25 %, ja >25 %. Vastaajista 44 % ei ollut valmis hyväksymään korotusta lainkaan. Alle kymmenen prosentin korotuksen oli valmis hyväksymään 39 % vastanneista. 16–20 %:a korkeamman jäsenmaksun olisi hyväksynyt ainoastaan 3 %, ja tätä korkeamman yhteensä alle 2 % vastanneista. Kuviosta 28 on nähtävissä esitettyjen vaihtoehtojen jakauma ja taulukosta 19 vaihtoehtojen saamat vastausmäärät.

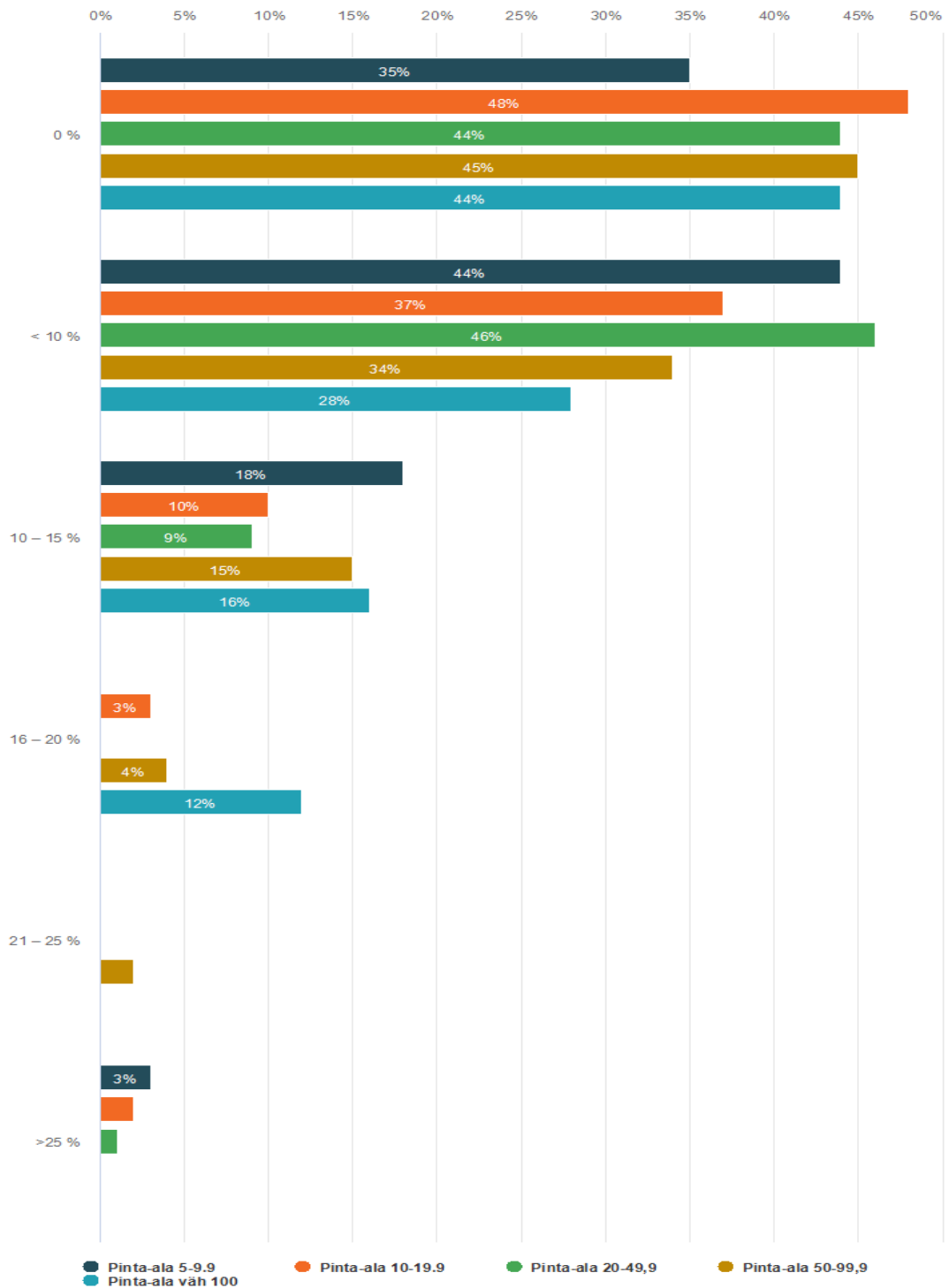

KUVIO 28. Jäsenmaksun hyväksyttävä korotustaso kunta- ja maakuntatason edunvalvonnan rahoittamiseksi. n=259

TAULUKKO 19. Hyväksyttävä jäsenmaksukorotus kunnallisen ja maakunnallisen edunvalvonnan rahoittamiseksi.

Korotus	n
0 %	114
< 10 %	102
10–15 %	32
16–20 %	7
21–25 %	1
>25 %	3

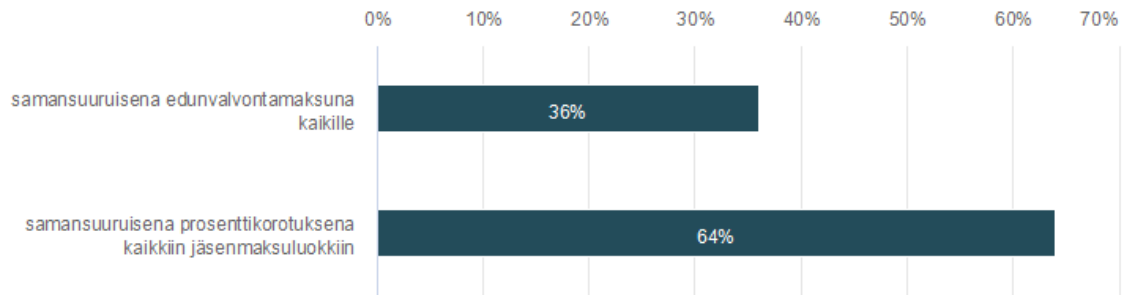
Tilakokoluokittain tarkasteltuna (kuviokuva 29) ei suuria eroja ole tilakokoluokkien välillä korotusta vastustavien ja pienimmän korotustason hyväksyvien keskuudessa. Mielenkiintoinen havainto on, että pienistä ja keskikokoisista tiloista vähäisen edunvalvontamaksun korotuksen hyväksyisi lähes puolet.

KUVIO 29 Kunta- ja maakuntatason edunvalvonnan aiheuttama jäsenmaksujen korotusten hyväksyttävyyttä tilakokoluokittain.

Kyselyssä selvitettiin myös vastaajien suhtautumista jäsenmaksujen korotustapaan, mikäli kunta- ja maakuntatason vaikuttamisen lisäämisen myötä tähän päädyttäisiin. Valittavia vaihtoehtoja oli ainoastaan kaksi, ehdotus samansuuruisesta

edunvalvontamaksusta kaikille tai ehdotus samansuuruisesta prosenttikorotuksesta kaikkiin jäsenmaksuluokkiin. Kuten kuviossa 30 on esitetty, 36 % vastaajista halusi tasasuuruisen edunvalvontamaksun kaikille ja 64 % kannatti samansuuruista prosenttimääräistä korotusta kaikkiin jäsenmaksuluokkiin.

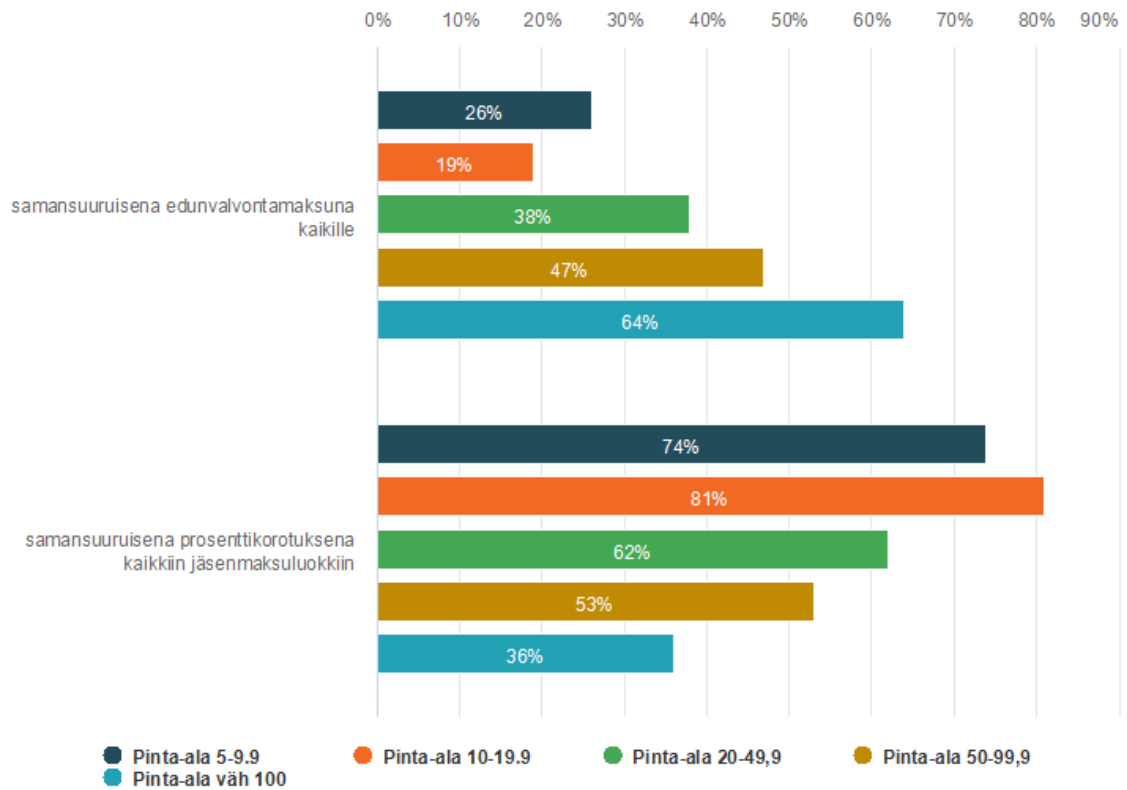
KUVIO 30. Jäsenmaksun korotustarpeen kohdistaminen. n=259

Jäsenmaksun mahdollista korottamistapaa koskevien vastausten numeraaliset määrät on esitetty taulukossa 20.

TAULUKKO 20. Jäsenmaksun mahdollinen korotustapa

Jäsenmaksun mahdollinen korotustapa	n
samansuuruisena edunvalvontamaksuna kaikille	94
samansuuruisena prosenttikorotuksena kaikkiin jäsenmaksuluokkiin	165

Tilakokoluokittain tarkasteltuna suurimmissa luokissa kannatettiin enemmän samansuuruista edunvalvontamaksua kaikille jäsenille, kun taas pienemmissä tilakokoluokissa toivottiin prosentuaalisen korotuksen mallia kaikkiin jäsenmaksuluokkiin (kuvio 31).

KUVIO 31. Jäsenmaksun korotustarpeen toteuttamismallin jakauma tilakoko-
luokittain.

Vastaajien, jotka eivät olleet käyttäneet Mhy Karhu ry:n palveluita viimeisen viiden vuoden aikana, mielipiteet jakautuivat melko tasan korotusmallien suhteen. Suurin osa palveluita käyttäneistä kannatti samansuuruisia prosenttikorotusta kaikkiin jäsenmaksuluokkiin. Satunnaisesti tai vuosittain palveluita käyttäneistä tätä mieltä oli noin 2/3 vastaajista. Taulukossa 21 on esitetty korotusmalleja koskevat valinnat palveluiden käyttöluokittain.

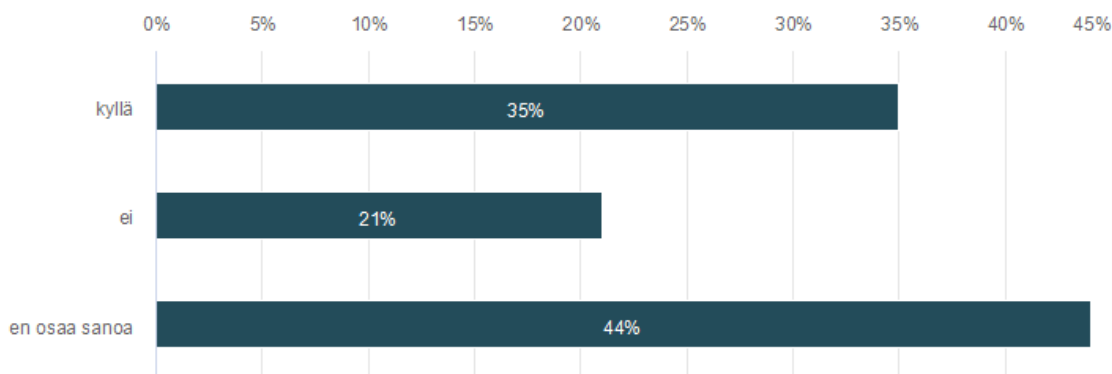
TAULUKKO 21. Jäsenmaksun korotusmalli palveluiden käyttäjäluokittain.

Korotusmalli	En lain- kaan		Satunnai- sesti		Vuositain		Useita kertoja vuodessa		Yh- teensä
	n	Pro- sentti	n	Pro- sentti	n	Pro- sentti	n	Pro- sentti	
samansuurui- nen ed.valv.maksu	14	52 %	47	32 %	25	38 %	8	42 %	94
samansuurui- sena prosentti- korotus	13	48 %	98	68 %	41	62 %	11	58 %	163
Yhteensä	27		145		66		19		257

Jäsenmaksujen mahdollisen korotustarpeen toteuttamismallia koskevan kysymyksen yhteydessä oli vastaajilla mahdollisuus myös antaa sanallisia kommentteja aihealueesta. Kommenteissa nousi lähinnä esiin yleinen vastustus jäsenmaksukorotuksia kohtaan ja vaatimus kohdistaa korotukset suurimpiin jäsenmaksuluokkiin. Esiin tuotiin myös näkemys tiheimmän pinta-alaporrastuksen käyttöön ottamisesta ja useamman jäsenmaksuluokan perustamisesta.

6.7 Toimintaympäristön muutos ja sen vaikutus

Vastaajilta kysyttiin, onko heidän mielestään metsätalouden harjoittamiseen liittyvässä toimintaympäristössä tapahtunut viimeisten viiden vuoden aikana sellaisia muutoksia, jotka tulisi huomioida Mhy Karhu ry:n tarjoamien palveluiden painopistettä suunniteltaessa. Vastaajista 44 % valitsi vaihtoehdon `` en osaa sanoa``. Toiminnan painopisteen suunnitteluun vaikuttavia muutoksia oli havainnut 35 % vastaajista. Heitä, joiden mielestä mitään sellaista muutosta oi ollut havaittavissa, joka tulisi huomioida, oli 21 % vastaajista. Vastausten jakauma on nähtävissä kuvioista 32.

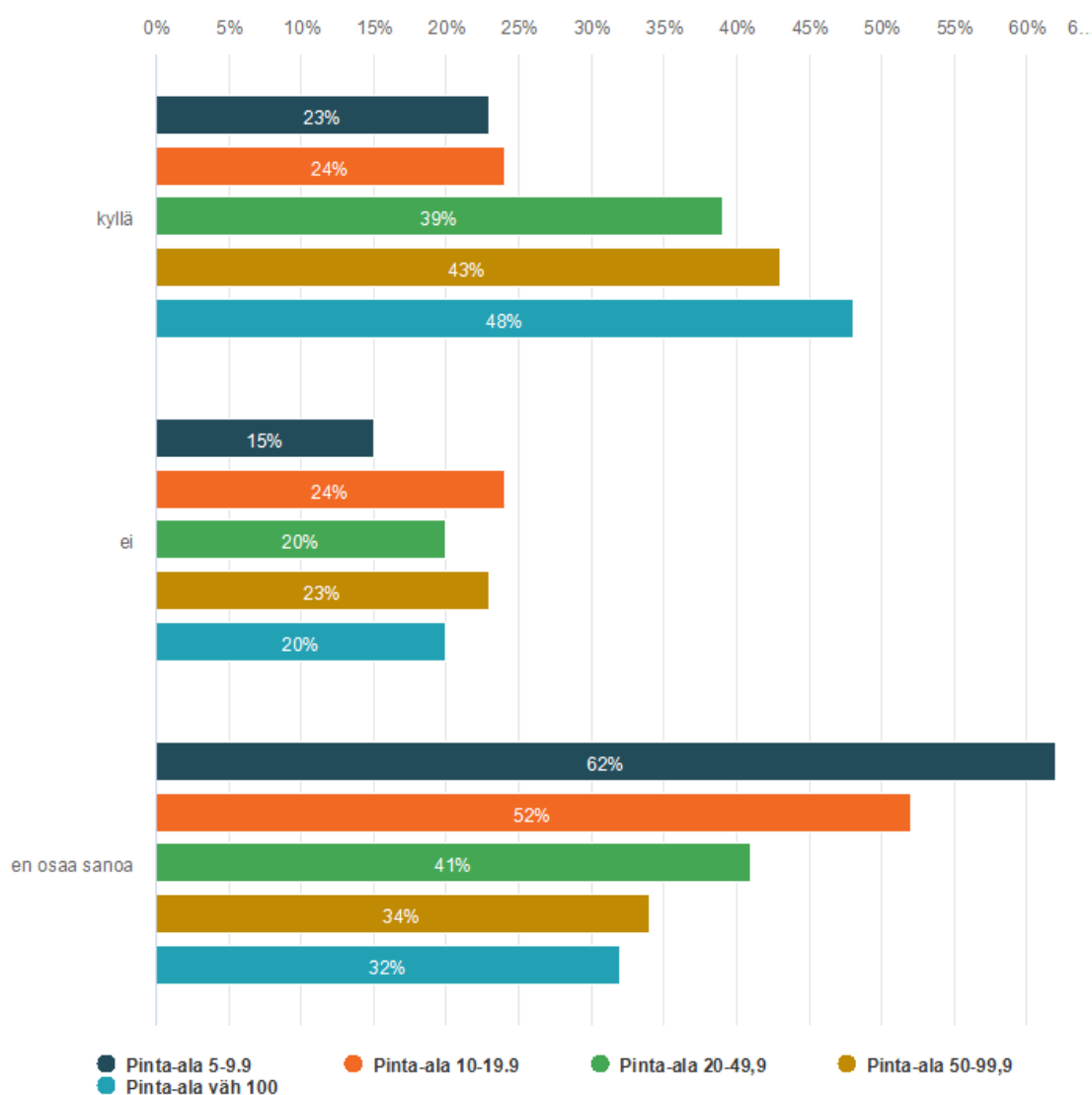
KUVIO 32. Toiminnan painopisteiden suunnitteluun vaikuttavien muutosten havaitseminen toimintaympäristössä. n=259

Toimintaympäristön muutoksen havaitsemiseen ja huomiontiin liittyvän kysymyksen vastausten lukumääräiset arvot on esitetty taulukossa 22.

TAULUKKO 22. Toimintaympäristön muutosten huomiointin tarve

Vastaus	n
kyllä	91
ei	54
en osaa sanoa	114

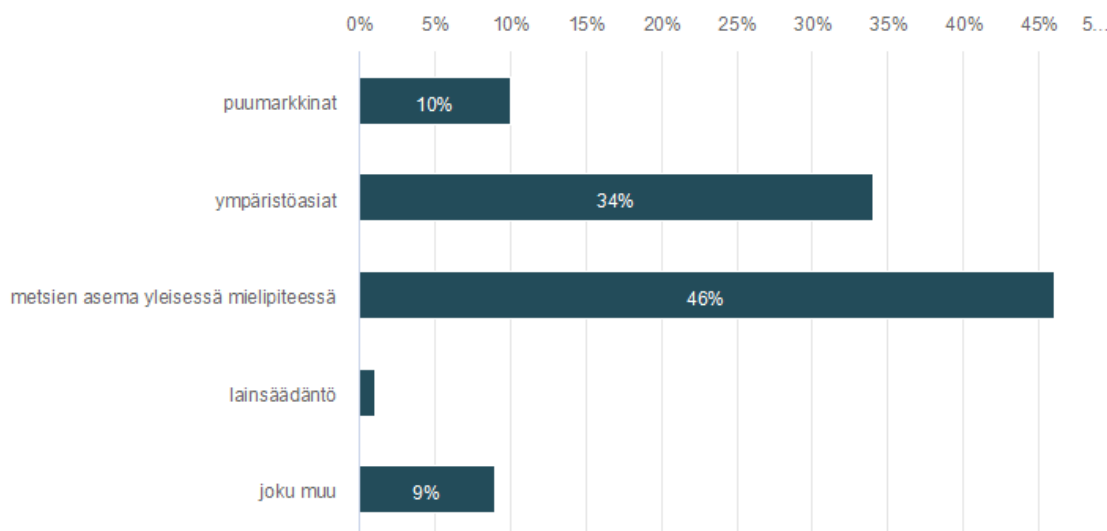
Toimintaympäristössä oli toiminnansuunnittelussa huomioon otettavia muutoksia tapahtunut erityisesti suurempien pinta-alaluokkien edustajien mielestä. Kielteisesti vastanneita oli melko tasaisesti kaikissa kokoluokissa. Henkilöitä, jotka eivät osanneet ilmaista mielipidettään, oli erityisesti pienimpiä pinta-aloja omistavien joukossa (kuvio 33).

KUVIO 33. Toimintaympäristön muutosten aiheuttama tarve huomioitava toiminnan painopisteiden suunnittelussa.

Vastaajilta, jotka valitsivat toimintaympäristön muutosta koskeneessa kysymyksessä vaihtoehdon kyllä, kysyttiin, missä muutos heidän mielestään oli tapahtunut? Näitä vastaajia oli yhteensä 91 henkilöä. (kuvio 34) Vastausvaihtoehtoja annettiin neljä valmiiksi valittua aihetta ja kohta ”joku muu”. Valintojen lukumäärät on esitetty taulukossa 23. Puumarkkinat koki muutoksen kohteiksi 10 % vastaajista, ympäristöasiat 34 %, metsien aseman yleisessä mielipiteessä 46 %, lainsäädännön 1 %, ja jonkin muun aihealueen valitsi 9 %. Näille annettiin vielä sanallisesti mahdollisuus nostaa esiin kokemiaan toimintaympäristön muutosilmi-

öitä. Näissä kommentteissa nousivat esiin tuulivoimaa, omistajien metsäosaamisen puutteita, metsänhoitotapojen muutoksia, EU:n päätöksentekoa ja metsänomistajakunnan laajenemista koskevia aiheita.

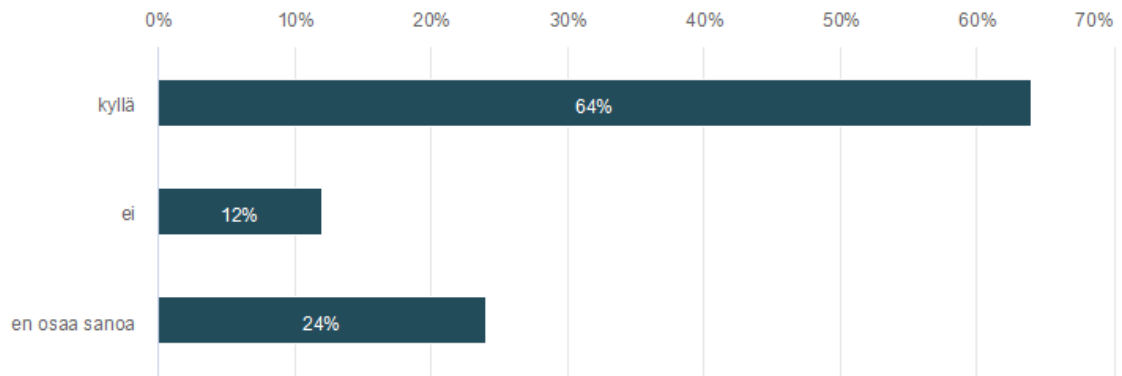

KUVIO 34. Toimintaympäristön muutokset. n=91

TAULUKKO 23. Toimintaympäristön muutosta koskevat vastaukset

Muutosalue	n
puumarkkinat	9
ympäristöasiat	31
metsien asema yleisessä mielipiteessä	42
lainsäädäntö	1
joku muu	8

Tutkimuksessa kysyttiin, tulisiko Mhy Karhu ry:n jatkossa osallistua aktiivisesti kunta- ja maakuntatason julkiseen metsäkeskusteluun perinteisten neuvonta- ja puukauppapalveluiden lisäksi? Kyselyyn vastanneista henkilöistä 64 % vastasi kyllä, 12 % vastasi ei, ja mielipidettään ei osannut sanoa 24 % vastaajista. Vastauksen jakauma on esitetty kuviossa 35 ja vastausmäärät taulukossa 24.

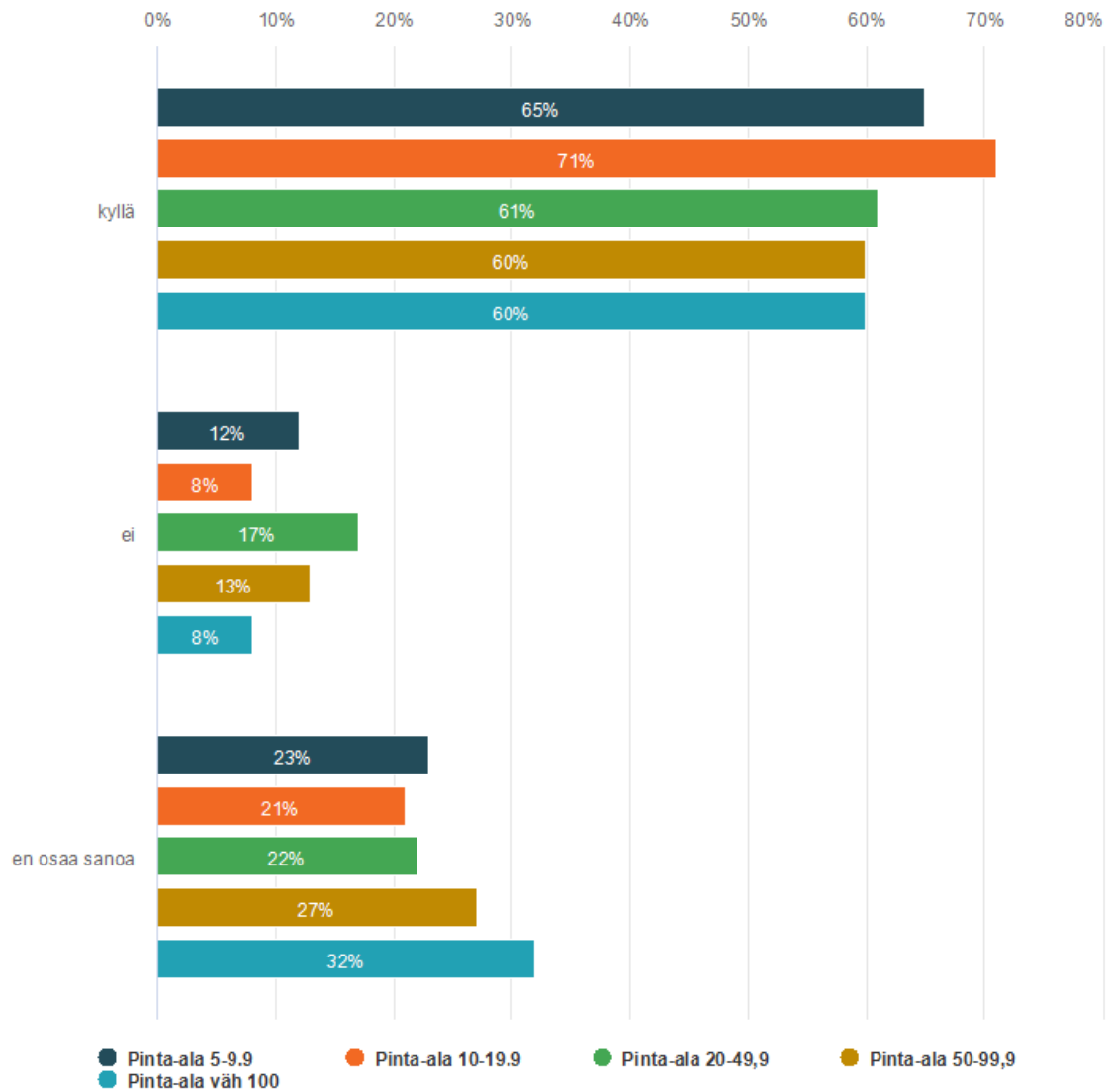

KUVIO 35 Tuleeko Mhy Karhu ry:n jatkossa osallistua aktiivisesti kunta- ja maakuntatason metsäkeskusteluun muiden tehtävien lisäksi. n=259

TAULUKKO 24. Vastausmäärät julkiseen keskusteluun osallistumisesta

Vastaus	n
kyllä	165
ei	32
en osaa sanoa	62

Kuviossa 36 on kuvattu kyselyyn osallistuneiden mielipiteiden jakauma tilakokoluokittain. Kuvioista on nähtävissä, että myönteinen suhtautuminen julkiseen keskusteluun osallistumisesta on vallitseva kaikissa tilakokoluokissa. Vastajilla oli myös mahdollisuus sanallisesti kommentoida kysymystä julkiseen keskusteluun osallistumisesta. Sanallisissa vastauksissa nousi esiin asiallisen tiedon välittämisen tarpeellisuus. Lisäksi kannustettiin aktiiviseen keskusteluun ja proaktiiviseen otteeseen viestinnässä. Muutamissa kommentteissa haluttiin jättää julkinen keskustelu kokonaan MTK:n tehtäväksi.

KUVIO 36. Mielenpiteiden jakauma julkiseen keskusteluun osallistumisesta tilakoluokittain.

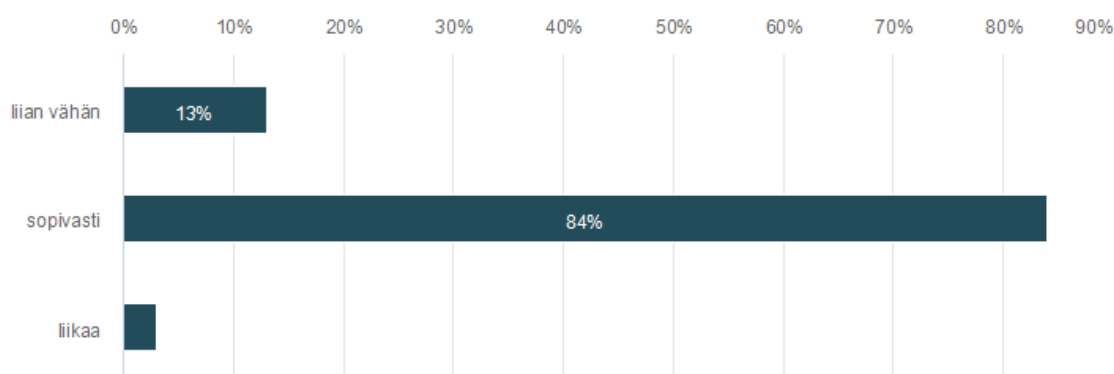
Taulukossa on jaoteltu vastaukset palveluiden käyttöryhmittäin. Enemmistö vastaajista, kaikissa palveluiden käyttöluokissa, kokee tärkeäksi aktiivisen osallistumisen kunta- ja maakuntatason julkiseen metsäkeskusteluun (taulukko 25).

TAULUKKO 25. Mielenpiteet julkiseen keskusteluun osallistumisesta palveluiden käyttöluokittain.

	En lainkaan		Satunnaisesti		Vuosittain		Useita kertoja vuodessa		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
kyllä	21	78 %	91	63 %	39	59 %	13	68 %	164
ei	2	7 %	17	12 %	11	17 %	1	5 %	31
en osaa sanoa	4	15 %	37	26 %	16	24 %	5	26 %	62
Yhteensä	27		145		66		19		257

6.8 Ympäristö ja suojelukysymykset

Viimeisissä kysymyksissä käsiteltiin ympäristöön liittyviä asioita ja mielenpitemitä. Ympäristöasioilla tarkoitettiin tässä yhteydessä esimerkiksi maisema-, luonto, virkistys- ja suojeluarvoihin liittyviä asioita sekä vesiensuojeluun ja ilmastotoimiin liittyviä asioita. Kysymykseen, onko ympäristöasioita huomioitu Mhy Karhu ry:n neuvonnassa liian vähän, sopivasti tai liikaa, valitsi 84 % vastanneista vaihtoehdon ”sopivasti”. Vaihtoehdon ”liian vähän” valitsi 13 % ja ”liikaa” 3 % vastaajista. Kuvioista 37 on nähtävissä vastausten jakauma ja taulukosta 26 vastausmäärät vaihtoehdoittain.

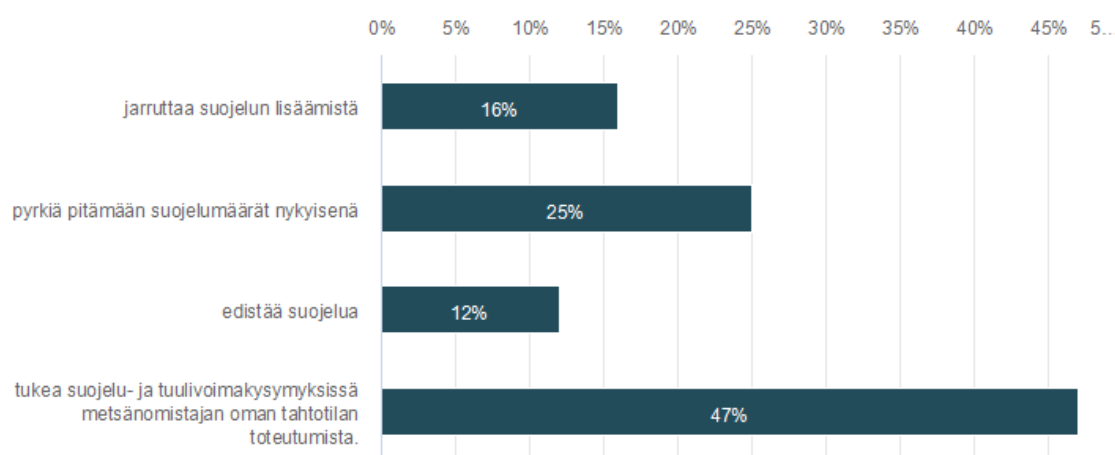
KUVIO 37. Ympäristöasioiden huomiointi Mhy Karhu ry:n neuvonnassa. n=259

TAULUKKO 26. Vastausmäärät ympäristöasioiden huomiointi neuvonnassa.

Määrä	n
liian vähän	33
sopivasti	217
liikaa	9

Ympäristöasioiden huomiointia neuvonnassa koskevaa kysymystä oli mahdollista kommentoida myös sanallisesti. Kommenteissa tuli esiin mm. toive tuoda metsänomistajalle esiin vapaaehtoisen suojelun mahdollisuus, mikäli sille on edellytyksiä, ja kertoa ympäristön huomioon ottamisesta eri toimenpiteiden yhteydessä. Metsänomistajan oman näkemyksen huomioiminen tuli myös esiin kommenteissa.

Viimeisenä kysymyksenä haluttiin vastaajien mielipide, miten Mhy Karhu ry:n tulisi toimia ympäristöasioissa. Kysymykseen oli annettu neljä erilaista vastausvaihtoehtoa. Vastaajista 16 % halusi metsänhoitoyhdistyksen pyrkivän jarruttamaan suojelun määrän lisäämistä, 25 % katsoi sopivaksi toimintatavaksi pyrkimyksen säilyttää suojelumäärät nykyisellä tasolla. Suojelun edistämistä Mhy Karhu ry:ltä odotti 12 % vastaajista. Suurin osa vastaajista, 47 %, valitsi vaihtoehdon, jossa haluttiin Mhy Karhu ry:n tukevan suojelu- ja tuulivoimakysymyksissä metsänomistajan oman tahtotilan toteutumista. Vastausten jakauma on kuvattu kuviossa 38 ja vastausvalintojen lukumäärät taulukossa 27.

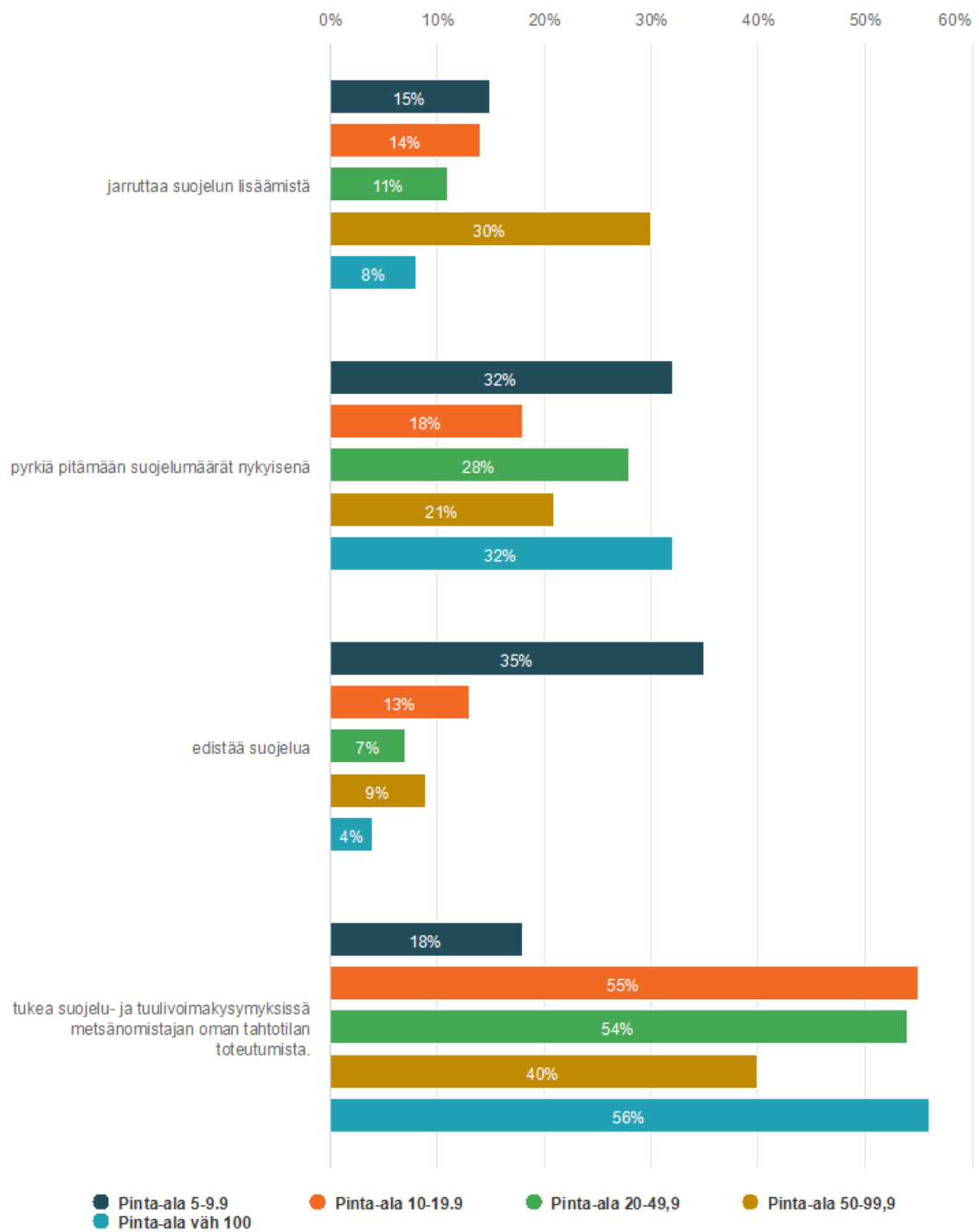

KUVIO 38. Miten Mhy Karhu ry:n tulisi toimia ympäristöasioissa. n=259

TAULUKKO 27. Vastausmäärät ympäristöasioissa toimimiseen liittyvässä kysymyksessä.

Toimintatapa	n
jarruttaa suojelelun lisäämistä	41
pyrkii pitämään suojelelun määrät nykyisenä	65
edistää suojelelun	32
tukea suojelelun- ja tuulivoimakysymyksissä metsänomistajan oman tahtotilan toteutumista.	121

Tilakokoluokittain tarkasteltuna suojelelun edistäminen ja nykyisen tason säilyttäminen olivat suosituimpia pienimmän tilakokoluokan edustajien keskuudessa kuin metsänomistajan oman tahdon toteutumisen tukeminen. Suojelelun edistäminen sai vähiten tukea suurimmassa tilakokoluokassa. Pyrkimys suojelelun alueiden nykyisen määrän säilyttämiseen sai kannatusta likimain yhtä paljon sekä suurimmassa että pienimmässä tilakokoluokassa. Vastausten tilakokoluokittainen jakauma on esitetty kuviossa 39. Ympäristöasioissa toimimiseen oli myös mahdollisuus antaa vapaamuotoisia kommentteja, ja niitä tuli varsin runsaasti. Yhteineväisenä piirteenä oli vaatimus tai toive metsänomistajan oman tahtotilan toteutumisesta, olipa tahtotila mikä tahansa.

KUVIO 39. Odotukset Mhy Karhu ry:n ympäristöasioissa toimimista kohtaan tilakokoluokittain

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

7.1 Kyselyn tulosten vertaaminen ”Suomalainen metsänomistaja 2020 tutkimuksen tuloksiin.

Koska tutkimuksen vastausprosentti jäi toivottua tasoa alemmaksi, on perusteltua verrata haastattelututkimukseen osallistuneiden taustatietoja myös ”Suomalainen metsänomistaja 2020” -tutkimuksen tuloksiin. (Karppinen ym. 2020)

Tilan hallintatapaa koskevat tulokset olivat varsin saman suuntaisia. Omistusmuotojen välisissä vertailuissa olivat luokkien väliset erot joitain prosenttiyksiköitä tai niiden kymmenyksiä. Mhy Karhu ry:n kyselyyn vastanneiden keskuudessa yhtymien osuus oli suurempi ja vastaavasti perheomistuksen määrä pienempi. Erot olivat kuitenkin hyvin pieniä. (Karppinen ym. 2020, 14.)

Verrattaessa vastaajien ikäjakaumaa tutkimusten välillä, suurimmat erot löytyivät nuorimmista ikäluokista ja 55–64-vuotiaiden ikäluokista. Tähän kyselyyn vastanneiden osuus ikäluokassa alle 44 v oli 8 % ja vertailututkimuksessa 12 %. Vastaavat luvut ikäluokissa 55–64 v olivat 29 % ja 23 %. Muut ikäluokat olivat prosenttiyksikön sisällä. (Karppinen ym. 2020, 27.)

Vastaajien ammattiaseman suhteen eroavaisuuksia löytyi vähän enemmän. Mhy Karhu ry:n jäsenistössä palkansaajien osuus kyselyyn vastanneista oli 29 % ja Karppisen ym. tutkimuksessa 37 %. Maa- ja metsätalousyrittäjien osuus vastaajista oli tässä kyselyssä 12 % ja vertailtavassa tutkimuksessa 9 %. Yrittäjiksi luonnehti itseään 11 % vastanneista, kun taas ”Suomalainen metsänomistaja 2020” -tutkimukseen osallistuneista heidän osuutensa oli 6 % vastanneista. Ryhmissä ”eläkeläinen” Karhu ry:n jäsenistössä vastaajien osuus oli 46 % ja Karppisen ym. tekemässä tutkimuksessa 47 % vastaajista. Ryhmissä ”muu” ei ollut suuria eroja, ainoastaan prosentin kymmenyksiä. (Karppinen ym. 2020, 21.)

Kokonaisuutena voidaan todeta Mhy Karhu ry:n jäsenistölle suunnatun kyselyn tulosten olevan vastaajien taustatietojen suhteen varsin yhteneväisiä. Pienet erot

vastaajien ikäluokkien keskinäisissä osuuksissa voivat selittyä monella eri tavalla. Erot sen sijaan ammattiasemassa ovat selkeästi suurempia. Huomattavat erot palkansaajien sekä maa- ja metsätalousyrittäjien osuudessa tämän ja Karpinen ym. -tutkimuksen välillä saattavat vaikuttaa eroihin metsänomistuksen tavoitteissa. Voidaan kuitenkin todeta, että vastaajien jakauma ei merkittävästi poikkea metsänomistajien kokonaiskuvasta, jolloin vastaukset ja tulokset ovat järkevästi hyödynnettävissä. Tarkempien erojen selvittäminen näiden kahden tutkimuksen välillä ei ole tässä tutkimuksessa tarkoituksenmukaista.

7.2 Muut johtopäätökset

Tähän kyselyyn vastanneista valtaosa oli pitkään metsää omistaneita henkilöitä. Mukana oli onneksi myös merkittävä määrä alle 10 vuotta metsää omistaneita vastaajia. Heidän yhteenlaskettu osuutensa oli 24 %, siis vajaa neljännes kaikista vastanneista. Olisi sinänsä ollut mielenkiintoista myös selvittää, eroavatko heidän näkemyksensä ja odotuksensa metsänomistamisen tavoitteiden ja metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n palveluiden suhteen muista metsänomistajista. Tämä kuitenkin olisi laajentanut tutkimusta siinä määrin, ettei tämän näkökulman selvittäminen ollut tämän tutkimuksen yhteydessä tarkoituksenmukaista.

Valtaosa vastaajista kertoi käyttäneensä Mhy Karhu ry:n palveluita tarkastelujaksolla. Näin ollen vastaajilla voidaan olettaa olevan kokemusperäisiä mielipiteitä, jotka näkyvät myös vastauksissa. Lähes kaikki vastaajista toivat esille metsien taloudelliset arvot. Suurimmalle osalle vastaajista metsä ei ollut kuitenkaan ratkaisevassa osassa toimeentuloa tai varallisuutta. Huomionarvoista on, että monet vastaajat pitivät tärkeinä metsän omistamiseen liittyviä tunne-, virkistys-, ja luontoarvoja.

Perinteisten metsänhoitoon, puukauppaan ja metsäsuunnitteluun liittyvien palveluiden tarpeellisuus on säilyttänyt asemansa tärkeimmiksi koettujen palveluiden joukossa. Toisaalta kyselyn edetessä, edunvalvontaa koskeviin kysymyksiin liittyvissä tuloksissa ja vapaamuotoisissa kommentteissa nousivat esiin toiveet suojeluun, tiestöön, metsätalouden yleiseen informaatioon ja muuhun edunvalvontaan panostamisesta. Vaikka kunta- ja maakuntatason edunvalvontatyötä eivät

vastaajat juurikaan valinneet neljän tärkeimpänä pitämänsä palvelun joukkoon, kyselyn loppupuolella yli puolet vastanneista halusi Mhy Karhu ry:n osallistuvan aktiivisesti kunta- ja maakuntatason julkiseen metsäkeskusteluun neuvonta- ja puukauppapalveluiden lisäksi.

Valtaosa tutkimukseen osallistuneista koki ympäristöasiat huomioidun neuvonnassa riittävästi, Koska vastaajien joukossa oli myös merkittävästi tunne-, luonto- ja virkistysarvoja korostaneita, on heidän toiveensa syytä huomioida myös. Neuvonnassa ja palveluissa onkin syytä korostaa metsänomistajan oman tahtotilan toteutumista. On siis aina palvelutilanteessa muistettava selvittää metsänomistajan toiveet, arvot ja odotukset.

Kansallisen edunvalvonnan tärkeimpinä painopisteinä olivat metsiin kohdistuvaan julkiseen keskusteluun osallistuminen, lainvalmisteluun vaikuttaminen ja veropolitiikka. Neljäntenä nousi esiin ympäristö- ja ilmastopolitiikka. Kansainvälisen edunvalvonnan tärkeimpinä toimina pidettiin EU:n metsiä koskeviin päätöksiin vaikuttamista ja suomalaisen metsäosaamisen markkinointia. Ympäristö- ja ilmastoasioillakin oli roolinsa.

Suurin ryhmä vastaajista koki kunta- ja maakuntatason vaikuttamisen resurssit riittäviksi. Kansallisen ja kansainvälisen edunvalvonnan resurssien suhteen tulos oli samankaltainen. Resurssien kohdistamista voidaan ja pitää arvioida tarpeen mukaan. Nykyinen edunvalvontamaksu MTK:lle koettiin tasoltaan sopivaksi. Samoin Mhy Karhu ry:n nykyistä jäsenmaksua pidettiin sopivan suuruisena. Suuriin korotuksiin ei ollut valmiutta. Mikäli niihin kuitenkin päädyttäisiin, halutaan ne tasasuuruisina prosenttikorotuksina kaikkiin jäsenmaksuluokkiin.

Jäsenmaksuluokkien välillä ei ollut juurikaan eroa maksuhalukkuuteen. Kansainväliseen edunvalvontaan käytettävien resurssien riittävyys oli enemmän suurempien tilakokoluokkien huoli kuin pienempien. Kunta- ja maakuntatason edunvalvontaan resurssien lisääminen oli enemmän kahden suurimman tilakokoluokan toiveissa kuin muiden. Yleisesti voi todeta, että edunvalvonnan elinkeinollinen näkökulma lisääntyy mitä suurempaan tilakokoluokkaan siirrytään.

7.3 Yhteenveto

Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n palvelutarjonta vastaa pääosin jäsenistön odotuksia. Lisääntynyt ympäristötietoisuus ja metsiin kohdistunut mielenkiinto yhdessä monimuotoisen metsänomistajakunnan kanssa tuovat omat vaikeutensa toiminnan suunnitteluun. Perinteisiä palveluja tarvitaan yhä. Niiden rinnalle on kuitenkin tuotava myös metsien muihin, kuin perinteiseen puuntuotantoon tärkeitä käyttömuotoja tukeva neuvonta ja palvelut. Erityisen tärkeää on kuitenkin huomioida kaikessa metsänomistajan omat toiveet ja tavoitteet. Paikallistasolla julkiseen metsäkeskusteluun on syytä osallistua ja tuoda esiin metsänomistajien erilaisia tavoitteita, jotka eivät ole tietenkään kaikilla metsänomistajilla samat. Samalla voidaan vaikuttaa myös metsätalouden yleisiin toimintaedellytyksiin paikallistasolla.

Metsänomistajakunta on iältään keskimäärin melko varttunutta ja pitkäaikaisen metsänomistuksen muovaamaa. Jäsenistössä on kuitenkin lähes neljännes heitä, joiden historia metsänomistajana on melko lyhyt, alle kymmenen vuotta. On siis syytä huomioida, että omistajakunnan vaihtuvuus saattaa vaikuttaa myös mielipideilmaston muuttumiseen ja aika ajoin selvittää, vastaavatko palvelut jäsenkunnan niihin kohdistamia odotuksia. Jäsentytyväisyys on kuitenkin varmin tae jäsenmaksun maksamiselle.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tekeminen aiheesta, jonka taustalla oli Mhy Karhu ry:n metsäedunvalvonta ja jäsenmaksu-uudistus oli mielenkiintoinen monestakin syystä. Aiheen ajankohtaisuus ja tuoreus korostui erityisesti, koska uudet jäsenmaksuperusteet olivat käytössä vasta vuoden 2021 alusta alkaen. Opinnäytetyötä tehdessä oli siis yksi vuosi nykykäytäntöä takana. Lisäksi nopeasti lisääntynyt yleinen mielenkiinto metsiin ja metsätalouteen, sen ympäristö- ja ilmastovaikutuksiinvaikutuksiin sekä EU:n kaavailema lisääntyvä sääntely ovat asioita, jotka jokainen metsänhoitoyhdistyksen jäsen on jossain muodossa kohdannut.

Koska itselläni on pitkä kokemus edunvalvontatehtävistä MTK:ssa sekä luottamustoimista Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:ssä, olivat käsitteet ”edunvalvonta” ja ”metsäedunvalvonta” kenties jopa liikaakin itsestään selvyiksiä. Toisaalta voi ajatella, että kyselyyn vastanneet eivät heti mieltäneet, mitä kaikkea edellä mainitut käsitteet voivat pitää sisällään. Itselleni syntyi vaikutelma, että mitä pidemmälle kysymysten vastauksissa edettiin, sitä enemmän myös vastaajat alkoivat miettiä käsitteen ”metsäedunvalvonta” sisältöä. Mielestäni se näkyi myös vastauksissa.

Koska tarkasteltavat aihealueet olivat hyvin tuoreita, ei aikaisempia, kunnolla vertailukelpoisia tutkimuksia aiheesta ollut löydettävissä. Tästä syystä koin vertailun Suomalainen metsänomistaja 2020-tutkimukseen vastaajien taustatietojen osalta mielekkääksi. Samalla myös heräsi ajatuksia, kuinka paljon enemmän aiheesta olisi myös saatavissa irti. Laajemmassa tutkimuksessa olisi perusteltua selvittää, eroavatko vähän aikaa metsää omistaneiden näkemykset palveluista ja niiden tarpeista pitkään metsää omistaneiden näkemyksistä. Tällä voisi pyrkiä paremmin arvioimaan palveluihin ja edunvalvontaa kohdistuvia muutostarpeita tulevaisuudessa.

Tutkimuksen vastausprosentti oli lievä pettymys. Kenties aihealue koettiin vaikeaksi. Toisaalta omakohtaiset kokemukset viikoittain sähköpostiin tulevista kyse-

lytutkimuksista tukee vahvasti ajatusta ”tutkimusväsymyksestä”, johon myös kirjallisuudessa viitataan. Vastauksia olisi kenties voinut vielä karhuta lisääkin, mutta tutkimuksen tekoon käytettävissä oleva aika ei sallinut vastausten pitempää palautusaikaa.

Kun opinnäytetyötä tekee aiheesta, johon tekijällä itsellään on vahva kokemusperäinen osaaminen ja näkemys, kuvittelee helposti näin olevan muillakin. Asioiden auki kirjoittaminen voi olla tuskallista, kun mielestään itsestään selviä käsitteitä yrittää avata muille. Tämä voi näkyä sekä opinnäytetyöprosessissa että siihen liittyvässä tutkimuksessa. Omalta osaltani uskon, että mikäli jäsenille olisi ollut mahdollista järjestää ensin aihetta käsittelevä info ja sen jälkeen pyydetty vastaamaan kyselyyn, olisivat tulokset ehkä olleet jossain määrin tästä kyselystä poikkeavia.

Edunvalvonta on osittain abstrakti käsite. Sen sisältö ja kuinka se koetaan tai tunnistetaan, vaihtelee paljon riippuen henkilöstä, jolta kysytään. Tämänkaltaisten asioiden tutkimisessa ja selvittelyssä on aina olemassa riski, ettei kysymysten muotoilussa onnistuta riittävästi. Toisaalta liian perusteellinen asioiden avaaminen kysymysten laadinnassa saattaa tehdä niistä liian johdattelevia.

Lopputulemana totean, että tutkimuksen laatiminen oli mielenkiintoinen ja opettavainen prosessi. Saadut tulokset vastasivat melko hyvin omia ennakko-olettamuksiani. Koen saavuttaneeni etukäteen asettamani tavoitteet opinnäytetyölleni sen hyödynnettävyyden suhteen. Toivottavasti Metsänhoitoyhdistys Karhu ry pystyy hyödyntämään tutkimuksen tuloksia tulevassa strategiatyössään.

LÄHTEET

Asikainen, A-R. 2013. Metsälain muutos ja metsänkäsittelyn monipuolistaminen metsänhoitoyhdistyksen jäsenten ja toimihenkilöiden näkökulmista. Metsänhoitoyhdistys Päijät-Hämeen tutkimustapaus. Itä-Suomen yliopisto. Luonnontieteiden- ja metsätieteiden tiedekunta. Metsätieteen pro gradu. Luettu 13.3.2022. https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/13101/urn_nbn_fi_uef-20140268.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Harrinkari, T., Korhonen, J & Pajuoja, H. 2014. Kansainvälisen sääntelyn vaikutukset suomalaisen metsätalouden kilpailukykyyn. Metsätieteen aikakauskirja 1/2014. Luettu 21.2.2021 <https://jukuri.luke.fi/bitstream/handle/10024/532941/Harrinkari.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Jokinen, T. & Sääksmäki, H. 2015. Viestintä ja myynti Pirkanmaan Metsänhoitoyhdistyksessä: kyselytutkimus metsänomistajille. Tampereen ammattikorkeakoulu. Liiketalouden ja metsätalouden koulutusohjelmat. Opinnäytetyö. Luettu 21.11.2021 https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/103958/Jokinen_Tiia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Jyväskylän Yliopisto, Aineiston analyysimenetelmät. Luettu 18.11.2021 <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineiston-analyysimenetelmat>

Jyväskylän Yliopisto, Määrällinen analyysi. Luettu 18.11.2021 <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineiston-analyysimenetelmat/maarallinen-analyysi>

Karppinen, H., Hänninen, H. & Horne, P. 2020. Suomalainen metsänomistaja 2020. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 30/2020. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 73 s. Luettu 3.1.2022 <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/545837>

Kähkönen, J. 2017. Metsänhoitoyhdistys Kainuun asiakastyytyväisyys. Karelia - ammattikorkeakoulu. Metsätalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Luettu 22.11.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/134110/Kahkonen_Jarkko_2017_10_06.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Mankinen, T. 2015. uuden metsänhoitoyhdistyslain vaikutus Metsänhoitoyhdistys Muhoksen jäsenmäärään. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Metsätalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Luettu 13.3.2022. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/102564/Mankinen_Teemu.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Menetelmien tyyppejä ja soveltuvan menetelmän valinta. Teoksessa *Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Luettu 18.11.2021 <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/menetelma/menetelmatyypit/>

Metsänhoitoyhdistys Karhu ry: Toimintakertomus 2020. 2021 Mhy Karhu ry. 13 s.

Mhy Karhu: Esittely. Luettu 22.1.2022. <https://www.mhy.fi/karhu/esittely>

Mhy Karhu: Jäsenlehdet ja -tiedotteet. Luettu 21.1.2022. [Jäsenlehdet ja -tiedotteet | Metsänomistajat \(mhy.fi\)](#)

Mhy Karhu: Metsänhoito Luettu 24.1.2022. [Metsänhoito | Metsänomistajat \(mhy.fi\)](#)

Mhy Karhu: Puukauppa. Luettu 23.01.2022. [Puukauppa | Metsänomistajat \(mhy.fi\)](#)

MMM: Metsien rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä. 2021. Luettu 14.3.2022. <https://mmm.fi/documents/1410837/22836561/Metsien+rooli+ilmastonmuutoksen+hillinnassa.pdf/b8b48104-a90c-ed4d-647d-8982f8f507d5/Metsien+rooli+ilmastonmuutoksen+hillinnassa.pdf?t=1631803653503>

MMM: Tiedote. Komissio julkaisi alustavat ehdotuksensa metsien hiilinielujen vertailutasoiksi. 2020. Luettu 14.3.2022. <https://mmm.fi/-/komissio-julkaisi-alustavat-ehdotuksensa-metsien-hiilinielun-vertailutasoiksi->

MTK: Kansainvälinen toiminta 2022. Luettu 14.03.2022. <https://www.mtk.fi/kansainvalinen-toiminta>

MTK: Metsäjohtokunta 2022. Luettu 23.1.2022. <https://www.mtk.fi/metsajohtokunta>

MTK: Metsävaltuuskunnan kokoonpano 2021. Luettu 23.1.2022. [7339c700-a694-b6fe-796b-ccd14e0e4487 \(mtk.fi\)](#)

MTK: MTK. Luettu 22.1.2022 <https://www.mtk.fi/mtk>

MTK: PRH:n hyväksymät säännöt 2021. Luettu 23.1.2022. [8ba6f8c1-9df6-6c2e-c272-c060a6f24436 \(mtk.fi\)](#)

Oikeusministeriö: Tietosuoja laki. Luettu 16.2.2022. [1050/2018 - Säädosmuutosten hakemisto - FINLEX®](#)

SLC: Skogsvårdsföreningarna. Luettu 2.2.2021. <https://slc.fi/om-slc/skogsgarna>

Sydänmaanlakka, A. 2021. Suurasiakkaat Metsänhoitoyhdistys Etelä-Karjalan jäseniksi. Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu. Metsätalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Luettu 12.3.2022. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/504059/Annastiina_Syd%c3%a4nmaanlakka.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Tirkkonen, T. 2015. Metsänhoitoyhdistys Keski-Savon palvelutarve ja asiakas-tyytyväisyys. Karelia -ammattikorkeakoulu. Metsätalouden koulutusohjelma.

Opinnäytetyö. Luettu 22.11.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/94260/Tirkkonen_Tuomo.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Vehkalahti, K. 2019. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsingin yliopisto. Luettu 9.2.2021. [Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät \(helsinki.fi\)](#)

LIITTEET

Liite 1. Saatekirje

Hyvä metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n jäsen.

Metsät ovat nousseet, viimeisten vuosien aikana, yhdeksi keskeisistä julkisen keskustelun aiheista. Kiinnostus metsien omistamiseen, niiden tarjoamiin taloudellisiin mahdollisuuksiin ja virkistysarvoihin on selvästi lisääntynyt. Samaan aikaan metsiin ja metsänomistajiin kohdistuu aiempaa enemmän odotuksia ja vaatimuksia. Monet näistä ovat luonteeltaan sen kaltaisia, ettei niistä välttämättä synny pelkästään tulovirtaa metsänomistajille. Tarjolla voi olla myös sijaiskärsijän rooli, ellei metsänomistajan etuja kukaan puolusta.

Samaan aikaan on Suomessa myös rohkeasti aloitettu jälleen investoimaan puunjalostukseen. Päätöksiä on tehty ja toivottavasti tehdään jatkossakin. Toimivat raakapuumarkkinat edellyttävät riittävää jalostuskapasiteettia ja riittävää määrää toimijoita. Myös Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:n toimialueen metsänomistajat hyötyvät raakapuun kasvavasta kysynnästä. Tähän kysyntään voimme vastata ainoastaan hyvällä ja kestäväällä metsänhoidolla.

Osalle jäsenistöstämme saattavat virkistys- ja luontoarvot olla merkittävä syy metsänomistajuuteen. Vapaaehtoisen suojelun mahdollisuuksien hyödyntäminen voi tarjota joillekin jäsenille sopivan yhdistelmän tuloja ja luontoarvoja.

Metsänhoitoyhdistys Karhu ry:lle on tarkoitus laatia vuoden 2022 aikana uusi strategia. Tämä strategiatyö tullaan toteuttamaan luottamus- ja toimihenkilöiden yhteistyönä. Valmisteilla olevaan strategiatyöhön liittyen, lähetämme kaikille sähköpostiosoitteensa antaneille yhdistyksen jäsenille linkin Webropol- kyselyyn. Toivomme teidän vastaavan kyselyyn mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 15.2.2022 mennessä. Kyselyllä kartoitetaan jäsenten toiveita, tarpeita ja odotuksia metsänhoitoyhdistyksen ja metsänomistajaorganisaation (Mhy/MTK) toimintaan ja rahoitukseen muuttuvassa toimintaympäristössä. Kysely on osa Tampereen ammattikorkeakoululle tehtävää opinnäytetyötä, jonka toimeksiantajana on Metsänhoitoyhdistys Karhu ry. Nyt on siis hyvä hetki vaikuttaa!

Tuomo Raininko
opinnäytetyön tekijä

Jouni Peltoniemi
toiminnanjohtaja

Liite 2. Tutkimuksen kysymykset

1(7)

Taustakysymykset

Kysymys 1.

Tilan hallintatapa. (Mikäli useampi vaihtoehto on mahdollinen, valitkaa se, joka on lähinnä itsellenne merkityksellisin vaihtoehto.)

- a) yksin tai yhdessä puolison kanssa
- b) yhtymä
- c) kuolinpesä
- d) yritys
- e) kunta
- f) seurakunta

Kysymys 2.

Vastaajan ikäluokka.

- a) alle 44 v.
- b) 45–54 v.
- c) 55–64 v.
- d) 65–74 v.
- e) yli 74 v.

Kysymys 3.

Hallinnassanne olevan metsätalousmaan pinta-ala. Metsätalousmaalla tarkoitetaan tässä sitä metsätalouksikäytössä olevaa pinta-alaa, jonka perusteella maksatte MHY Karhu Ry:n jäsenmaksua.

- a) 5–9,9 ha
- b) 10–19,9 ha
- c) 20–49,9 ha
- d) 50–99,9 ha
- e) vähintään 100 ha

Kysymys 4.

Vastaajan ammattiasema. Mihin ryhmään koette kuuluvanne ammatillisen asemanne perusteella? Valitkaa yksi vaihtoehto seuraavista.

- a) palkansaaja
- b) maa- ja metsätalousyrittäjä
- c) yrittäjä

2(7)

- d) eläkeläinen
- e) jokin muu

Kysymys 5.

Miten kauan metsä on ollut omistuksessanne?

- a) alle 2 vuotta
- b) 2–5 vuotta
- c) 5–10 vuotta
- d) yli 10 vuotta

Kysymys 6.

Miten luonnehtisitte suhdettanne omistamaanne metsään:

- a) talousmetsä, tärkeä osa varallisuutta / tulonmuodostusta
- b) talousmetsä, mutta ei ratkaisevassa roolissa varallisuutta/ tulonmuodostusta
- c) ensisijaisesti tunne- / virkistysarvoja, mutta myös taloudellista arvoa
- d) tunne-, virkistys- ja luontoarvot

Metsänomistajaorganisaatiota koskevat kysymykset.

Kysymys 7.

Oletteko viimeisen viiden vuoden aikana käyttäneet MHY Karhu Ry:n tarjoamia palveluita?

- a) en lainkaan
- b) satunnaisesti
- c) vuosittain
- d) useita kertoja vuodessa

Kysymys 8.

Mitkä MHY Karhu Ry:n / MTK Ry:n tarjoamista seuraavista palveluista koette itsellenne tärkeimmiksi? Voitte valita useamman vaihtoehdon, enintään neljä (4) tärkeintä.

- a) metsänhoitoon liittyvät palvelut
- b) puukauppaan liittyvät palvelut
- c) metsäsuunnitelmat
- d) metsäveropalvelut
- e) tila-arviot
- f) sukupolvenvaihdoksiin liittyvät palvelut

- g) EU:n yhteiseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttaminen
- h) kansalliseen metsä- ja ympäristöpolitiikkaan vaikuttaminen
- i) kunta- ja maakuntatason edunvalvonta
- j) markkinaedunvalvonta
- k) ei mikään edellä mainituista

Kysymys 9.

Mitkä seuraavista kunta- ja/tai maakuntatason edunvalvontaan liittyvistä tehtävistä ovat itsellenne tärkeimmät? Voitte valita useamman vaihtoehdon, enintään neljä (4) tärkeintä.

- a) kaavoitukseen liittyvät asiat
- b) suojelualueisiin liittyvät asiat
- c) tiestön kuntoon liittyvät asiat
- d) lunastusasioihin liittyvät asiat
- e) metsätalouteen liittyvä yleinen informaatio
- f) kunnallisen ja maakunnallisen päätöksenteon seuraaminen ja siihen vaikuttaminen.
- g) puumarkkinoihin liittyvä edunvalvonta
- h) oppilaitosyhteistyö
- i) ei mikään edellä mainituista

Kysymys 10.

Mitkä kansallisen tason edunvalvontaan liittyvät aihealueet koette tärkeiksi.

Voitte valita useamman vaihtoehdon, enintään neljä (4) tärkeintä.

- a) veropolitiikka
- b) metsätaloutta koskevaan lainvalmisteluun liittyvät asiat
- c) yleiseen elinkeinopolitiikkaan liittyvät asiat
- d) metsiin ja metsien käyttöön liittyvään julkiseen keskusteluun osallistuminen ja yleisen metsätietämyksen edistäminen.
- e) ympäristö- ja ilmastopolitiikka
- f) markkinapoliittinen vaikuttaminen
- g) ei mikään edellä mainituista

Kysymys 11.

Mitkä kansainvälisen edunvalvonnan aihealueista koette tärkeimmiksi? Voitte valita useamman vaihtoehdon, enintään (3) tärkeintä.

- a) kansainväliseen ilmastokeskusteluun osallistuminen
- b) EU:n metsien käyttöä koskevaan päätöksentekoon vaikuttaminen
- c) Suomalaisen metsäosaamisen markkinointi
- d) kansainväliseen ympäristökeskusteluun osallistuminen
- e) ei mikään edellä mainituista

Kysymys 12.

MHY Karhu Ry:n kautta tapahtuvaa kunta- ja maakuntatason edunvalvontatyön resursseja tulisi mielestänne:

- a) lisätä
- b) vähentää
- c) säilyttää nykyisellään
- d) en osaa sanoa

Mahdollisuus kommentoida sanallisesti:

Kysymys 13.

Mikäli kunta- ja maakuntatason edunvalvontaa on tarpeen lisätä, tulisi se ensisijaisesti rahoittaa:

- a) muita palveluita karsimalla tai niistä tinkimällä
- b) jäsenmaksuja korottamalla
- c) korottamalla muista palveluista perittäviä palkkioita.
- d) en osaa sanoa

Kysymys 14.

MHY Karhu Ry:n jäsenten kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta tapahtuu MTK Ry:n kautta.

Mielestäni tähän edunvalvontatyöhön kohdistetut resurssit

- a) riittävät nykyisellään
- b) ovat liian pienet
- c) ovat tarpeettoman suuret
- d) en osaa sanoa

Mahdollisuus kommentoida sanallisesti:

Kysymys 15.

MHY Karhu Ry:n jäsenmaksun yhteydessä kerätään metsänomistajilta erillinen MTK:n edunvalvontamaksu. Maksu koostuu 12 EUR suuruisesta perusosasta ja 6 EUR suuruisesta metsäosasta, yhteensä 18 EUR. (Vuoden 2021 taso) Tällä maksulla katetaan mm. kansallisesta ja kansainvälisestä metsäedunvalvonnasta aiheutuvia kustannuksia.

Mielestäni edunvalvontamaksu on nykytasolla:

- a) pieni

5(7)

- b) sopiva
- c) liian korkea
- d) en osaa sanoa

Kysymys 16.

MHY Karhu Ry:n vuotuinen jäsenmaksu on porrastettu pinta-alojen mukaan seuraavasti. 0–9,99 ha = 35 €, 10–19,99 ha 70 €, 20–49,99 ha = 90 €, 50–99,99 = 110 € ja yli 100 ha = 125 €.

Mielestäni jäsenmaksu on nykyisellään

- a) pieni
- b) sopiva
- c) liian korkea
- d) en osaa sanoa

Jos vastasitte edelliseen pieni, niin minkä verran jäsenmaksua voisi mielestänne korottaa?

V: _____ %

Kysymys 17.

Kuinka suuren jäsenmaksun korotuksen olisitte valmiita hyväksymään, mikäli korotus käytettäisiin kunta- tai maakuntatason edunvalvonnan lisäämiseen?

- a) 0 %
- b) < 10 %
- c) 10–15 %
- d) 16–20 %
- e) 21–25 %
- f) >25 %

Kysymys 18.

Jos edunvalvonnan lisääminen maakuntatasolla aiheuttaa jäsenmaksuihin korotustarpeen, tulisi se lisätä jäsenmaksuihin:

- a) samansuuruisena edunvalvontamaksuna kaikille jäsenille pinta-alasta riippumatta.
- b) samansuuruisena prosenttikorotuksena kaikkiin jäsenmaksuluokkiin

Mahdollisuus kommentoida sanallisesti:

6(7)

Kysymys 19.

Onko metsätalouden harjoittamiseen liittyvässä toimintaympäristössä mielestänne tapahtunut viimeisten viiden vuoden aikana sellaisia muutoksia, joka tulisi huomioida MHY Karhu Ry:n tarjoamien palveluiden painopistettä suunniteltaessa?

- a) kyllä
- b) ei
- c) en osaa sanoa

Jos vastasitte KYLLÄ, niin missä muutos mielestänne on tapahtunut?

- a) puumarkkinat
- b) ympäristöasiat
- c) metsien asema yleisessä mielipiteessä
- d) lainsäädäntö
- e) joku muu _____

Kysymys 20.

Metsänhoitoyhdistys Karhu Ry:n tulisi jatkossa aktiivisesti osallistua kunta- ja maakuntatason julkiseen metsäkeskusteluun perinteisten neuvonta- ja puukauppal palveluiden lisäksi:

- a) kyllä
- b) ei
- c) en osaa sanoa

Mahdollisuus kommentoida sanallisesti:

Kysymys 21.

Onko ympäristöasiat huomioitu MHY Karhu Ry:n neuvonnassa? Ympäristöasioilla tarkoitetaan tässä yhteydessä esim. maisema-, luonto-, virkistys-, ja suojeluarvoihin liittyviä asioita yleensä sekä vesiensuojeluun ja ilmastotoimiin liittyviä asioita. Mielestäni asioita on huomioitu:

- a) liian vähän
- b) sopivasti
- c) liikaa

Mahdollisuus kommentoida sanallisesti:

Kysymys 22.

Miten MHY Karhu Ry:n tulisi toimia ympäristöasioissa?

- a) jarruttaa suojelun lisäämistä
- b) pyrkiä pitämään suojelumäärät nykyisenä
- c) edistää suojelua
- d) tukea suojelu- ja tuulivoimakysymyksissä metsänomistajan oman tahtotilan toteutumista.

Mahdollisuus kommentoida sanallisesti

